

คแนวปฏิบัติสำหรับภาคประชาสังคม

วิธีการติดตามผลจากข้อเสนอแนะด้าน

สิทธิมนุษยชนขององค์การ

สหประชาชาติ

สหประชาชาติ

This is an unofficial translation of the original English-language publication by the United Nations. This unofficial translation was prepared as part of a project of the International Commission of Jurists, with funding from the Foreign and Commonwealth Office of the United Kingdom.

สารบัญ

1. วิธีใช้คู่มือเล่มนี้.....
2. การติดตามผลคืออะไร และ เหตุใดจึงมีความสำคัญ?.....
3. ติดตามผลอะไร?.....
4. วิธีการและกิจกรรมติดตามผล.....
 - 4.1. การระบุกลไกที่จะเข้ามีส่วนร่วม.....
 - 4.2. การมีส่วนร่วมตลอดวงจรของกลไกสิทธิมนุษยชนเพื่อสร้างผลสัมฤทธิ์สูงสุด.....
 - 4.3. การวางแผนข้อเสนอแนะและข้อค้นพบด้านสิทธิมนุษยชน....
 - 4.4. การจัดลำดับความสำคัญและการวางแผนงาน.....
 - 4.5. การติดตามตรวจสอบการดำเนินการ.....
 - 4.6. การตรวจจังหวะเคลื่อนไหว.....
 - 4.7. การสร้างและทำงานกับแนวร่วม.....
 - 4.8. การร่วมเป็นพันธมิตร.....
 - 4.9. การเผยแพร่และการสร้างความตระหนัก.....
 - 4.10. การรณรงค์.....
 - 4.11. การสร้างศักยภาพอันเข้มแข็ง.....
 - 4.12. การบูรณาการมุมมองด้านเพศสภาพในกิจกรรมติดตามผล
 - 4.13. การสะท้อนความทั่วถึง ความหลากหลาย และการเข้าถึง
 - 4.14. การใช้ข้อเสนอแนะในการดำเนินการทางศาลและฟ้องคดี...
 - 4.15. การแบ่งปันผลลัพธ์ของการติดตามผลและวิธีปฏิบัติที่ดี....
 - 4.16. การมีส่วนร่วมในขั้นตอนและวิธีการติดตามผลของกลไกสิทธิมนุษยชน

- 5. ขั้นตอนและวิธีการติดตามผลของกลไกสิทธิมนุษยชน
 - 5.1. คณะกรรมการประจำสนธิสัญญาสิทธิมนุษยชน.....
 - 5.2. คณะมนตรีสิทธิมนุษยชน.....
 - 5.3. กระบวนการพิเศษ.....
 - 5.4. กระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชน.....
 - 5.5. แนวทางแบบองค์รวม.....
 - 5.6. การแก้ไต่.....
- 6. เรียนรู้เพิ่มเติม
- 7. ติดต่อเรา

1. วิธีใช้คู่มือเล่มนี้

คู่มือเล่มนี้ผลิตโดยสำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Office of the High Commissioner for Human Rights – OHCHR)

คู่มือเน้นวิธีการที่ภาคประชาสังคมจะสามารถติดตามผลจากข้อเสนอแนะของกลไกและอาณัติหรือหน่วยงานด้านสิทธิมนุษยชนขององค์การสหประชาชาติ (UN)

ผู้อ่านที่ยังไม่คุ้นกับลักษณะเฉพาะของกลไกเหล่านี้ควรดูคู่มืออื่น ๆ

สำหรับภาคประชาสังคมของ OHCHR อันได้แก่ –

การประสานความร่วมมือกับโครงการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Working with the United Nations Human Rights Programme)

และแนวปฏิบัติสำหรับภาคประชาสังคม (A Practical Guide for Civil Society)¹

บทที่ 1 – 3 ของคู่มือเล่มนี้ให้คำอธิบายความหมายของ “การติดตามผล” และ “การดำเนินการ” ส่วนบทที่ 4

บรรยายถึงวิธีการและกิจกรรมที่ผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมอาจนำไปใช้ บทที่ 5 เป็นการพิจารณากระบวนการและวิธีปฏิบัติของกลไกสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติในการติดตามผล

รวมถึงว่าผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมจะสามารถมีส่วนร่วมได้อย่างไร

¹

หาดูได้ที่ www.ohchr.org/EN/AboutUs/Pages/CivilSociety.aspx





นอกจากนี้

คู่มือเล่มนี้ยังกล่าวถึงเครื่องมือที่ใช้เพื่อเกื้อหนุนกิจกรรมติดตามผลของภาคประชาสังคม ดังรายการที่ปรากฏในบทที่ 6

ด้วยการทบทวนวิธีการและกิจกรรมติดตามผลที่มีอยู่มากมาย

ประกอบกับประสบการณ์จริง

ซึ่งล้วนได้รับความสนับสนุนอย่างจริงจังจากผู้มีบทบาทภาคประชาสังคม² และ OHCHR ในพื้นที่ต่างๆ

คู่มือนี้จึงให้ทางเลือกหลากหลายซึ่งผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมสามารถเลือกนำไปใช้ตามความจำเป็นและศักยภาพของพวกเขา

คู่มือเล่มนี้ตั้งใจทำขึ้นเพื่อผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมที่ทำงานระดับชาติเป็นหลัก และจัดทำทั้งในภาษาอาหรับ จีน อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย และสเปน

² กรณีศึกษาที่รวมอยู่ไม่ได้แสดงนัยยะของการรับรองโดย OHCHR



2. การติดตามผลคืออะไร? และเหตุใดจึงมีความสำคัญ?

กิจกรรมติดตามผลมีเป้าประสงค์ที่จะทำให้เกิดความมั่นใจว่าข้อเสนอแนะและคำตัดสินของกลไกและหน่วยงานด้านสิทธิมนุษยชนได้รับการดำเนินการ เพื่อพัฒนาไปสู่การเคารพ คุ้มครองและบรรลุสิทธิมนุษยชนทุกสิทธิสำหรับชนทั้งปวง

กลไกและหน่วยงานด้านสิทธิมนุษยชนขององค์การสหประชาชาติพยายามพัฒนาให้สิทธิมนุษยชนบังเกิดเป็นจริงในทุกประเทศทั่วโลก

มติทั้งหลายที่รับรองโดยคณะมนตรีสิทธิมนุษยชน

ข้อเท็จจริงที่ค้นพบโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน

ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประจำสนธิสัญญา กระบวนการพิเศษ

และกระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชน

ตลอดรวมถึงคำตัดสินของคณะกรรมการประจำสนธิสัญญาในกรณีรายบุคคล

ล้วนแต่มุ่งประสงค์ที่จะอุดช่องว่างในการคุ้มครองและบังคับทางที่รัฐและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ

จะสามารถอย่างก้าวไปข้างหน้าสู่การบรรลุสิทธิมนุษยชนอย่างสมบูรณ์ในความเป็นจริง ข้อเท็จจริงที่ค้นพบ

ข้อเสนอแนะและคำตัดสินเหล่านี้มีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างความเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ดีกว่าในชีวิตของผู้ทรงสิทธิทุกคน

พันธกรณีหลักในการสร้างความเปลี่ยนแปลงเช่นที่กล่าวตอกอยู่กับรัฐ

ซึ่งมีหน้าที่เคารพ คุ้มครองและบรรลุสิทธิมนุษยชน อย่างไรก็ตาม

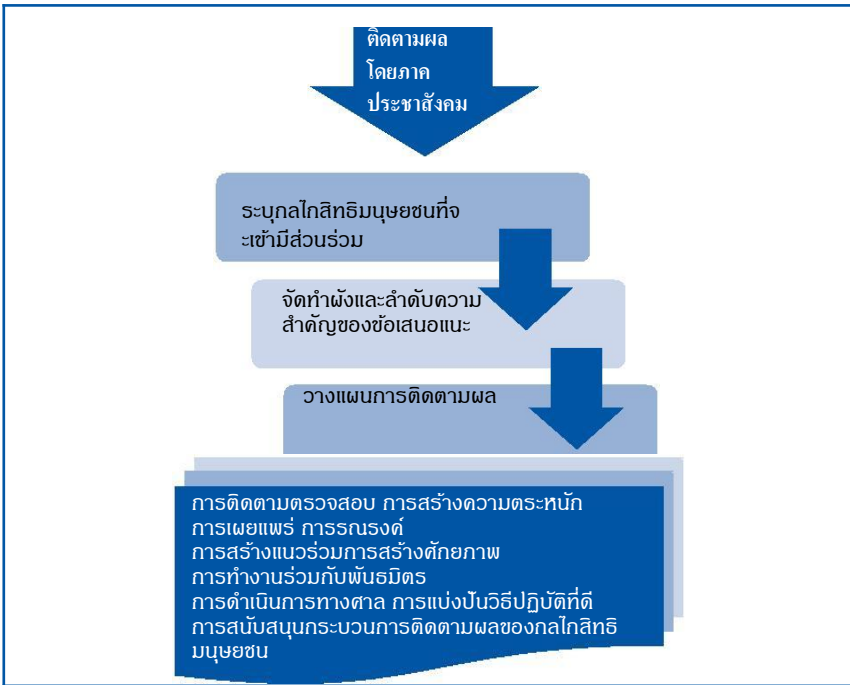
ทุกภาคส่วนของสังคม ตั้งแต่บุคคลจนถึงภาคเอกชน ประชาคมนานาชาติ

และผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมต่างก็มีบทบาทในการทำให้สิทธิมนุษยชนเป็นจริงได้เช่นกัน

โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคประชาสังคมสามารถแสดงบทบาทสำคัญในการติดตามผลจากข้อเสนอแนะเรื่องสิทธิมนุษยชน



สรุปขั้นตอนการติดตามผล





3. ติดตามผลอะไร?

ข้อเท็จจริงที่ค้นพบและข้อเสนอแนะของกลไกและหน่วยงานด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติมีอยู่ล้นหลาม

ภาคประชาสังคมอาจติดตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์และขอบเขตงานของพวกเขา ซึ่งอาจรวม:

- ▶ ข้อเสนอแนะที่คณะกรรมการประจำสนธิสัญญารับรองไว้ในบทสรุปข้อสังเกตของคณะกรรมการภายหลังเสร็จสิ้นการตรวจสอบการอนุวัติการสนธิสัญญาสิทธิมนุษยชนใดโดยรัฐภาคีหนึ่ง
- ▶ ข้อเสนอแนะที่จัดทำโดยกระบวนการพิเศษของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนตั้งที่รวมอยู่ในรายงานการตรวจเยี่ยมประเทศ รายงานตามประเด็น และการสื่อสารข้อร้องเรียนส่วนบุคคล
- ▶ ข้อเสนอแนะที่เกิดจากกระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชน (UPR) ของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชน
- ▶ มติและคำตัดสินของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนและที่ประชุมสมัชชาใหญ่
- ▶ งานของหน่วยงานในสังกัดคณะมนตรีสิทธิมนุษยชน เช่น คณะกรรมการที่ปรึกษา กระบวนการร้องเรียน ทั่วโลกผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิของปวงชนท้องถิ่นดั้งเดิม เวทีหารือประเด็นชนกลุ่มน้อย เวทีสภาสังคม และเวทีหารือด้านธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน
- ▶ ข้อเสนอของคณะกรรมการไต่สวน คณะค้นหาข้อเท็จจริง และกลไกเฉพาะกิจอื่น ๆ เพื่อการสืบสวนกรณีสิทธิมนุษยชนซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยคณะมนตรีสิทธิมนุษยชน ข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชน หรือเลขาธิการองค์การสหประชาชาติ
- ▶ ข้อเสนอแนะที่รวมอยู่ในรายงานและงานศึกษาของข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (เช่น รายงานเรื่องกิจกรรมของตัวแทนในพื้นที่ รายงานและงานศึกษาสถานการณ์รายประเทศหรือรายประเด็นตามอาณัติที่ได้รับจากคณะมนตรีสิทธิมนุษยชน
- ▶ ข้อมูลรณต่อรัฐหรือประชาคมนานาชาติโดยข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนหรือโดยผู้เชี่ยวชาญอิสระด้านสิทธิมนุษยชน ดังที่ปรากฏในแถลงการณ์สาธารณะ

นี่ไม่ใช่รายการข้อเสนอแนะทั้งหมดสำหรับการติดตามผลโดยรัฐและภาคประชาสังคม นอกเหนือจากกลไกสหประชาชาติแล้ว

กลไกสิทธิมนุษยชนระดับภูมิภาคและระดับชาติก็จัดทำรายงานและข้อเสนอแนะที่มุ่งพัฒนาให้สิทธิมนุษยชนเป็นจริงขึ้นได้เช่นกัน



แนวปฏิบัติสำหรับภาคประชาสังคม

ในการตัดสินใจว่าจะเน้นไปที่เรื่องใด

เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องหลีกเลี่ยงการติดตามผลด้วยวิธีจัดแบ่งเป็นประเภทหรือแยกเป็น ส่วน

แม้ว่ากลไกสิทธิมนุษยชนแต่ละประเภทจะมีกระบวนการและวิธีปฏิบัติในการติดตามผลของตนเองดังที่กล่าวในบทที่ 5 ของคู่มือเล่มนี้

แต่ภาคประชาสังคมก็สามารถช่วยทำประโยชน์เพิ่มได้อีกทางหนึ่งด้วยการนำเอาแนวทางแบบองค์รวมมาใช้ในการติดตามผล

แนวทางแบบองค์รวมนำกลไกสิทธิมนุษยชนหลายประเภทมาใช้ประกอบกัน แทนที่จะเน้นข้อเสนอแนะของกลไกเดียว

แนวทางนี้จะเชื่อมโยงการมีส่วนร่วมกับกลไกสิทธิมนุษยชนต่าง ๆ

ในทุกขั้นตอนการทำงานของกลไกเหล่านั้นกลไกสิทธิมนุษยชนต่างทำงานเป็นวงจรซึ่งอาจทำให้ง่ายตายชั้นได้ในขั้นตอนของ: การเก็บรวบรวมข้อมูล การรายงาน การพูดคุยหารือกับรัฐที่เกี่ยวข้อง การจัดทำข้อเสนอแนะ และการติดตามผล

ดังนั้น

งานด้านติดตามผลของภาคประชาสังคมจะมีประสิทธิภาพมากขึ้นหากได้เข้าไปมีส่วนร่วมตลอดกระบวนการ

ถึงแม้เป็นไปไม่ได้ที่การมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของวงจรกิจกรรมของกลไกสิทธิมนุษยชนจะให้ผลลัพธ์มากกว่า

แต่ผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมก็ยังสามารถได้ประโยชน์จากผลสัมฤทธิ์และข้อเสนอแนะของกลไกสิทธิมนุษยชน แม้ว่าจะไม่ได้มีส่วนร่วมก่อนหน้านั้นก็ตาม

วงจรของกลไกสิทธิมนุษยชน



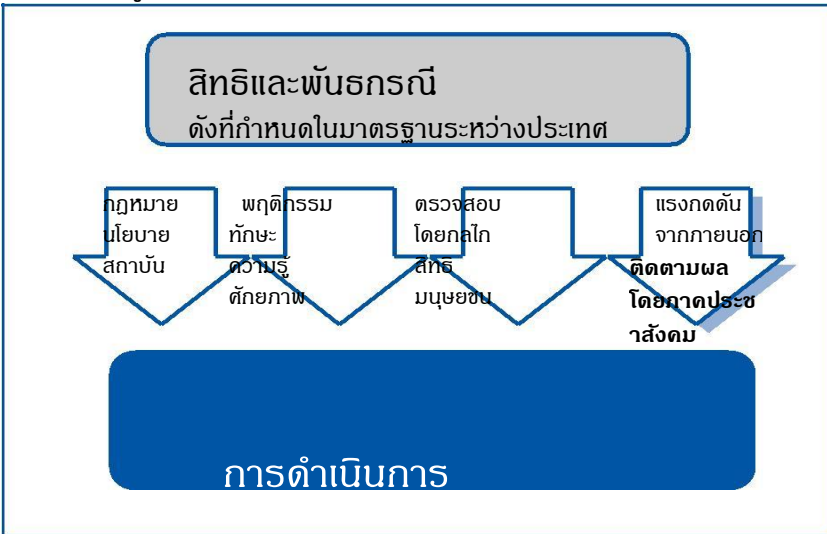


4. วิธีการและกิจกรรมติดตามผล

ในบทนี้จะอธิบายถึงวิธีการและกิจกรรมบางชนิดสำหรับใช้ในการติดตามผลโดยภาคประชาสังคม พร้อมทั้งแสดงบางตัวอย่างของวิธีการที่ใช้ในอดีต

4.1. การระบุกลไกที่จะเข้ามามีส่วนร่วม

การบังเกิดเป็นจริงของสิทธิมนุษยชนทุกสิทธิสำหรับชนทั้งปวงเป็นเป้าหมายร่วมของหน่วยงานสหประชาชาติด้านสิทธิมนุษยชนทั้งหลาย ในประเทศส่วนใหญ่
ความตึงเครียดเกิดขึ้นผ่านปัจจัยหลายประการรวมกัน
คือตั้งแต่เจตจำนงทางการเมืองของผู้มีหน้าที่รับผิดชอบไปจนถึงพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมาย การเคลื่อนไหวของภาคประชาสังคม
คำพิพากษาและระดับความเป็นอิสระของศาล แรงผลักดันจากองค์กรระดับภูมิภาค
ความเปลี่ยนแปลงในรัฐบาล เป็นต้น ทั้ง OHCHR
และกลไกสิทธิมนุษยชนขององค์การสหประชาชาติสามารถมีบทบาทสำคัญในการแสวงหาทางไปสู่การลงมือดำเนินการได้



กลไกใดก่อนผลกระทบสูงสุด?

ใช้การตรวจเยี่ยมประเทศโดยผู้ทรงอภินิติของกระบวนการพิเศษหรือไม่?

ใช้ข้อเสนอแนะที่รัฐต่าง ๆ

กล่าวไว้ในกระบวนการทบทวนสิทธิมนุษยชนและกระบวนการทางการเมืองที่เกี่ยวข้องหรือไม่?

หรือใช้คำตัดสินของคณะกรรมการประจำสนธิสัญญากรณีข้อร้องเรียนส่วนบุคคลหรือไม่? บางทีอาจเป็นเพราะสิ่งเหล่านี้และมากกว่านี้รวมกันใช่หรือไม่?



แนวปฏิบัติสำหรับภาคประชาสังคม

กลไกสิทธิมนุษยชนเพิ่มคุณประโยชน์อะไรให้กับงานของภาคประชาสังคมเกี่ยวกับประเด็นสิทธิมนุษยชนเฉพาะใด ๆ และ/หรือในประเทศ ภูมิภาค หรือดินแดนใด?
การมีส่วนร่วมกับกลไกสิทธิมนุษยชนจะสอดคล้องกับเรื่องสำคัญเร่งด่วน แผนงาน และศักยภาพของผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมอย่างไร?

การวิเคราะห์ที่ว่ากลไกประเภทหนึ่งจะทำให้เกิดอะไรได้บ้าง รวมทั้งการเข้าใจผลลัพธ์และข้อเสนอแนะของกลไกนั้นเป็นขั้นตอนพื้นฐานในการ 1) ตัดสินใจของภาคประชาสังคมเรื่องการมีส่วนร่วมในกลไกดังกล่าว 2) กำหนดรูปแบบการมีส่วนร่วม และ 3) บูรณาการวิธีการมีส่วนร่วมในยุทธศาสตร์และแผนงานของผู้มีบทบาทภาคประชาสังคม

4.2 การมีส่วนร่วมตลอดวงจรของกลไกสิทธิมนุษยชนเพื่อสร้างผลสัมฤทธิ์สูงสุด

ประสบการณ์ที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาคประชาสังคมกับกลไกสิทธิมนุษยชนจะเกิดผลสัมฤทธิ์มากขึ้นหากเป็นการเข้ามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของวงจรการทำงานของกลไกสิทธิมนุษยชน ยกตัวอย่างเช่น ในขณะที่ยื่นข้อมูลสำหรับ UPR

เกี่ยวกับรัฐที่ถูกทบทวน
ภาคประชาสังคมอาจเน้นไปที่ประเด็นซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ที่สุดของพวกเขา เช่น การลงโทษทางกายต่อเด็ก หรือการเลือกปฏิบัติต่อชนกลุ่มน้อย พวกเขาอาจเริ่มด้วยการพูดคุยกับรัฐบาลของตนเองก่อน ตามมาด้วยการหารือกับคณะผู้แทนรัฐสมาชิกซึ่งจะเข้าร่วมการสนทนาหารือใน UPR และจากนั้นโน้มน้าวให้เกิดการจัดทำข้อเสนอแนะสำหรับประเด็นเหล่านี้ เอกสารแสดงผล UPR จะสะท้อนถึงข้อเสนอแนะดังกล่าว
อีกทั้งยังอาจถูกนำไปใช้ในประเทศเพื่อทำให้การรณรงค์หรือกิจกรรมอื่น ๆ ของภาคประชาสังคมเข้มข้นขึ้น

กลไกประเภทอื่นก็มีกระบวนการคล้ายคลึงกัน โดยได้รับการสนับสนุนด้านข้อมูลประเด็นปัญหาที่บันทึกรวบรวมไว้อย่างดีและมีความน่าเชื่อถือ

ซึ่งภาคประชาสังคมเกือบทุกแห่งทำให้เกิดความเป็นไปได้ในการค้นพบข้อเท็จจริงและจัดทำข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกันและอยู่ในความสนใจ ทั้งนี้ ข้อเสนอแนะของหน่วยงานด้านสิทธิมนุษยชนขององค์การสหประชาชาติที่จัดทำอย่างดีสามารถนำไปดำเนินการได้จริง และแก้ไขช่องว่างในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนที่ถูกระบุไว้ ถือเป็นสิ่งสำคัญต่อการสนับสนุนงานรณรงค์ระดับชาติของภาคประชาสังคม



4.3. การวางแผนข้อเสนอแนะและข้อค้นพบด้านสิทธิมนุษยชน

ข้อเสนอแนะและข้อค้นพบของกลไกสิทธิมนุษยชนมีมากมายมหาศาล

ทั้งแบบรายประเด็นและรายประเทศ

การรวบรวมและจัดกลุ่มตามประเด็นหรือพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่สนใจอาจเป็นการตระเตรียม
มอันมีประโยชน์สำหรับแนวทางแบบองค์รวมในการติดตามผล

การวางแผนข้อเสนอแนะและข้อค้นพบจะ:

- ▶ เอื้อต่อการเข้าถึงข้อเสนอแนะ
- ▶ ช่วยสร้างความตระหนัก และช่วยในการเผยแพร่ข้อเสนอแนะ
- ▶ ให้ภาพรวมอย่างทั่วถึงของข้อเสนอแนะซึ่งจะสามารถนำไปใช้กับยุทธศาสตร์การติดตามผลแบบองค์รวม
- ▶ ทำให้สะดวกต่อการจัดลำดับความสำคัญเพื่อการดำเนินการและการติดตามผล
- ▶ นำไปใช้เป็นหลักในการจัดทำแผนติดตามตรวจสอบ

เครื่องมือต่อไปนี้สามารถช่วยกระบวนการเช่นนี้ได้:



ดัชนีชี้วัดด้านสิทธิมนุษยชน (Universal Human Rights Index)

ดัชนีชี้วัดด้านสิทธิมนุษยชน³ เป็นฐานข้อมูลออนไลน์ที่รวบรวมข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการประจำสนธิสัญญา กระบวนการพิเศษ และ UPR

ดัชนีนี้ช่วยให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงและค้นหาข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประจำสนธิสัญญา

กระบวนการพิเศษ และ UPR ตามการแยกประเภทอันหลากหลาย ได้แก่ รัฐ สิทธิ

หน่วยงาน ผู้ได้รับผลกระทบ ระยะเวลา และในส่วนของ UPR จะรวมถึงรัฐต่าง ๆ

ที่ให้ข้อเสนอแนะ จุดยืนของรัฐที่ถูกทบทวน และการประชุมด้วยเช่นกัน

โดยการคลิกเพียงไม่กี่ครั้งผู้ค้นหาจะสามารถดูรายงานประเมินสถานะการดำเนินการด้าน
สถานการณ์สิทธิมนุษยชนใดเป็นการจำเพาะโดยหน่วยงานและกลไกขององค์การสหประชา
ชาติ

ซึ่งเป็นการให้ข้อมูลสิทธิมนุษยชนขององค์การสหประชาชาติอย่างโปร่งใสและเข้าถึงได้ง่าย
ดามากขึ้น

การจัดกลุ่มข้อเสนอแนะในภูมิภาคเอเชียกลาง

ในประเทศคีร์กีซสถาน สำนักงานประจำภูมิภาคเอเชียกลางของ OHCHR

ได้สนับสนุนสถาบันวิชาการแห่งหนึ่งในการผลิตบทสรุปข้อเสนอแนะของกลไกสหประชา

ชาติด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งจัดแบ่งเป็นกลุ่มตามประเภทสิทธิ

รวมถึงข้อเสนอแนะที่เกิดจากคณะกรรมการประจำสนธิสัญญา กระบวนการพิเศษ และ

UPR บทสรุปนี้ถูกนำไปใช้เป็นหลักในการวางแผนงานดำเนินการตามข้อเสนอแนะ⁴

³ <http://uhri.ohchr.org/>

⁴ บทสรุปนี้ได้ที่ www.auca.kg



แนวปฏิบัติสำหรับภาคประชาสังคม

4.4. การจัดลำดับความสำคัญและการวางแผนงาน

ผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมอาจพบว่าข้อเสนอแนะบางประการมีความเกี่ยวข้องกับพวกเขา มากกว่าข้อเสนอแนะอื่น

บางข้อเสนอแนะอาจสัมพันธ์กับเรื่องสำคัญเร่งด่วนตามประเด็นหรือภูมิภาคของผู้มีบทบาทภาคประชาสังคม แต่ข้อเสนอแนะบางเรื่องอาจไม่เกี่ยวข้องกันเลย ในทำนองเดียวกัน อาจเป็นการง่ายดายที่จะปฏิบัติตามข้อเสนอแนะบางข้อในขณะที่ข้อเสนอแนะอื่น ๆ อาจจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรซึ่งไม่สามารถหาได้

ข้อเสนอแนะบางประการอาจเป็นผลมาจากการเตรียมงานร่วมกันของภาคประชาสังคมกับ กลไกสิทธิมนุษยชน

จึงมีความเป็นไปได้มากกว่าที่จะให้ความสำคัญกับการติดตามผลของข้อเสนอแนะเหล่านี้และ บูรณาการไว้ในยุทธศาสตร์และแผนงานของผู้มีบทบาทภาคประชาสังคม

การทรมานและการปฏิบัติอย่างทารุณที่กระทำโดยบุคคลทั่วไปในประเทศแคนาดา ๑

ใน ค.ศ. 2011 ชมรม 110 ชมรมของสหพันธ์สตรีในมหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยแห่งประเทศแคนาดา(Canadian Federation of University Women - CFUW)

เรียกร้องให้รัฐบาลบัญญัติเป็นการจำเพาะให้การทรมานโดยบุคคลทั่วไปเป็นความผิดทางอาญา

ประมวลกฎหมายอาญาของแคนาดานับบัญญัติให้ผู้กระทำการทรมานซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่รัฐต้องรับผิดชอบ แต่บุคคลที่เผชิญกับการทรมานแบบเดียวกันซึ่งกระทำโดยบุคคลทั่วไป เช่นในกรณีความรุนแรงในครอบครัว บุคคลผู้กระทำการทรมานเหล่านี้กลับไม่มีความผิดในข้อหาอาชญากรรมการทรมาน

ในเดือนเมษายน ค.ศ. 2012 CFUW ยื่นรายงานเงาต่อคณะกรรมการต่อต้านการทรมาน (Committee against Torture - CAT)สมาชิก CFUW เข้าร่วมการประชุมของคณะกรรมการในนครเจนีวาในเดือนพฤษภาคม ซึ่งสมาชิก CFUW สองคนได้แสดงความเห็นว่า

“พวกเราได้อินคณะกรรมการยืนยันกับผู้แทนรัฐบาลแคนาดาว่าบางรูปแบบของความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศเป็นการแสดงถึงการทรมานที่กระทำโดยบุคคลที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่รัฐ

อีกทั้งได้ยืนยันว่าการกระทำเหล่านี้เข้าข่ายอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือลงโทษอื่น ๆ อย่างโหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือย่ำยีศักดิ์ศรี

ซึ่งถือเป็นความก้าวหน้าของความเท่าเทียมทางเพศและเป็นสิทธิมนุษยชนอันลิดรอนมิได้ของสตรีและเด็กหญิง ในการที่จะไม่ต้องเผชิญกับการทรมานโดยบุคคลที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่รัฐบทสรุปข้อสังเกตของ CAT

เป็นการที่จะลงอุปสรรคครั้งยิ่งใหญ่สำหรับพวกเราซึ่งเราสามารถนำมาใช้ในงานของพวกเราได้”จากนั้น เพื่อเป็นการติดตามผลของบทสรุปข้อสังเกตของคณะกรรมการCFUW

ยื่นแถลงการณ์เป็นลายลักษณ์อักษรต่อคณะกรรมการว่าด้วยสถานะภาพของสตรี

รวมทั้งสนับสนุนการยื่นรายงานของแคนาดาต่อกระบวนการ UPR ซึ่งจัดทำขึ้นโดยยึดบทสรุปข้อสังเกตของ CAT ในเรื่องการทรมานและการปฏิบัติอย่างทารุณโดยบุคคลทั่วไปเป็นหลัก

ไม่ว่าผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมจะเคยมีส่วนร่วมในขั้นตอนก่อนหน้าของวงจรการทำงานของกลไกสิทธิมนุษยชนหรือไม่ พวกเขาก็ยังพบว่าการจัด

ลำดับความสำคัญของข้อเสนอแนะและข้อค้นพบโดยระบุส่วนที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายสิทธิมนุษยชนของพวกเขาเป็นขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาแผนงาน



การติดตามผลที่เป็นจริงได้

ผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมอาจใช้ชุดหลักเกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญของข้อเสนอแนะที่มีอยู่แตกต่างกันหลายชุด อย่างเช่น:

- ▶ ข้อเสนอแนะโดยกลไกหรือหน่วยงานสิทธิมนุษยชนที่หนุนเกื้อข้อเสนอแนะของผู้มีบทบาทภาคประชาสังคม
- ▶ ข้อเสนอแนะที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและกิจกรรมของผู้มีบทบาทภาคประชาสังคม และการติดตามผลสามารถถูกบูรณาการไว้ในแผนงานของพวกเขาได้อย่างแท้จริง
- ▶ ข้อเสนอแนะและข้อค้นพบที่แสดงถึงความก้าวหน้าอีกชั้นหนึ่งของการตีความและบังคับใช้กฎหมายสิทธิมนุษยชน
- ▶ ข้อเสนอแนะที่การดำเนินการอาจขึ้นกับปัจจัยจำนวนหนึ่ง (เช่น การจัดลำดับความสำคัญของการดำเนินการโดยรัฐ แรงกดดันและ/หรือความช่วยเหลือจากประชาคมนานาชาติ ความพร้อมของทรัพยากร)
- ▶ ข้อเสนอแนะที่ภาคประชาสังคมสามารถติดตามผลได้โดยทำงานแบบเป็นแนวร่วมกับผู้อื่น
- ▶ ข้อเสนอแนะที่สามารถวัดผลการดำเนินการได้โดยผู้มีบทบาทภาคประชาสังคม
- ▶ ข้อเสนอแนะที่จะถูกละเลยหากปราศจากการดำเนินงานโดยผู้มีบทบาทภาคประชาสังคม
- ▶ ข้อเสนอแนะที่เจาะจงไปที่ภาคประชาสังคม (เช่น ข้อเสนอแนะของผู้รายงานพิเศษเรื่องสถานการณ์ของนักปกป้องสิทธิมนุษยชนซึ่งเสนอเป็นการเฉพาะสำหรับประชาคมนักปกป้องสิทธิ)

การจัดลำดับความสำคัญของข้อเสนอแนะ UPR ในประเด็นการไม่เลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ แบบฝึกหัดการจัดลำดับความสำคัญของข้อเสนอแนะจากUPR และการพัฒนาแผนงานเบื้องต้น ซึ่งอาจสรุปได้ดังต่อไปนี้:

ข้อเสนอแนะ UPR	ให้ความสำคัญ	ลักษณะการติดตามผล และกิจกรรมหลัก	องค์กรที่รับผิดชอบและทรัพยากร	กรอบเวลา	ตัวชี้วัด
เสริมสมรรถภาพความคุ้มครองทางกฎหมายจากการเลือกปฏิบัติ โดยรวมวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศไว้เป็นเหตุต้องห้ามในการเลือกปฏิบัติ	ใช่ สำคัญ	สนับสนุน โน้มน้าวสมาชิกรัฐสภา มีส่วนร่วมในการร่างกฎหมาย รณรงค์	องค์กรด้านความหลากหลายทางเพศ (LGBT) ด้วยความร่วมมือกับผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมอื่น ๆ โดยเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่ดำเนินการอยู่	4 ปีข้างหน้า	วิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศถูกบรรจุไว้เป็นเหตุต้องห้ามในการเลือกปฏิบัติของกฎหมายห้ามการเลือกปฏิบัติ
ริเริ่มหรือเข้าร่วมการรณรงค์สร้างความตระหนักเพื่อกระตุ้นให้เกิดการยอมรับความแตกต่างของบุคคลรักร่วมเพศ รักสองเพศ หรือข้ามเพศ	ใช่ ดูด้านบน	เข้าร่วมการรณรงค์ เสนอให้เน้นเป้าหมายไปที่เยาวชน น สาธารณชน และเจ้าหน้าที่รักษากฎหมาย เน้นเป้าหมายสภาพแวดล้อมไป ที่โรงเรียนมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัย ชมรมกีฬา ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจ	องค์กรด้านความหลากหลายทางเพศ (LGBT) ด้วยความร่วมมือกับผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมอื่น ๆ จำเป็นต้องหาทรัพยากรเพิ่มเติม	4 ปีข้างหน้า	มีการจัดรณรงค์ ครอบคลุมประชากรกลุ่มเป้าหมาย
เน้นประเด็นความไม่เท่าเทียมทางเพศต่อไป	ไม่	เพราะกฎเกณฑ์ยัง ถูกกำหนดแบบคลุมเครือ			

ข้อเสนอแนะ UPR	ให้ความสำคัญ	ลักษณะการติดตามผล และกิจกรรมหลัก	องค์กรที่รับผิดชอบและทรัพยากร	กรอบเวลา	ตัวชี้วัด
ดำเนินการต่อเนื่องการสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันและนโยบายเชิงป้องกันที่เกี่ยวข้องกับประเด็นทางเพศและการเลือกปฏิบัติต่อสตรี	ใช่ ควรกระตุ้นรัฐบาลให้สร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันด้านความเท่าเทียมพร้อมทั้งจัดทำทรัพยากรให้มากขึ้น	การติดตามตรวจสอบทรัพยากรด้านการเงินที่จัดสรรแก่กระทรวงเพื่อสร้างโอกาสอันเท่าเทียม ติดตามตรวจสอบกิจกรรมริเริ่มที่เสนอโดยกระทรวงและได้รับการอนุมัติและดำเนินการโดยรัฐบาล	องค์กรสตรีด้วยความร่วมมือกับผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมอื่น ๆ โดยเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่ดำเนินการอยู่ จำเป็นต้องเสาะหาทักษะความเชี่ยวชาญเพิ่มเติมด้านารติดตามตรวจสอบงบประมาณ	4 ปีข้างหน้า	มีการจัดสรรทรัพยากรแก่กระทรวงเพื่อสร้างโอกาสอันเท่าเทียม ข้อเสนอต้นนโยบายของกระทรวงได้รับการอนุมัติและดำเนินการโดยรัฐบาล
ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปกฎหมายที่เพิกดำเนินการเพื่อตัดบทบัญญัติซึ่งเป็นการเลือกปฏิบัติต่อสตรีออกตามที่กำหนดโดย CEDAW	ใช่ ถึงเวลาแล้วที่จะต้องมีการทบทวนกฎหมายที่ไม่เป็นการเลือกปฏิบัติ !	ติดตามการบัญญัติกฎหมายร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการติดตามผลการปฏิบัติตามบทสรุปข้อสังเกตของ CEDAW	องค์กรสตรีด้วยความร่วมมือกับผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมอื่น ๆ โดยเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่ดำเนินการอยู่	รายงานฉบับต่อไปภายใต้ CEDAW	มีการยกเลิกบทบัญญัติซึ่งเป็นการเลือกปฏิบัติต่อสตรีเพื่อให้สอดคล้องกับ CEDAW
ใช้มาตรการที่เน้นเป้าหมายเพื่ออุดช่องว่างช่องว่างระหว่างหญิงและชาย	ไม่ แต่ได้รับการสนับสนุนจากผู้มีบทบาทภาคประชาสังคม เกินศักยภาพที่จะติดตามตรวจสอบ				





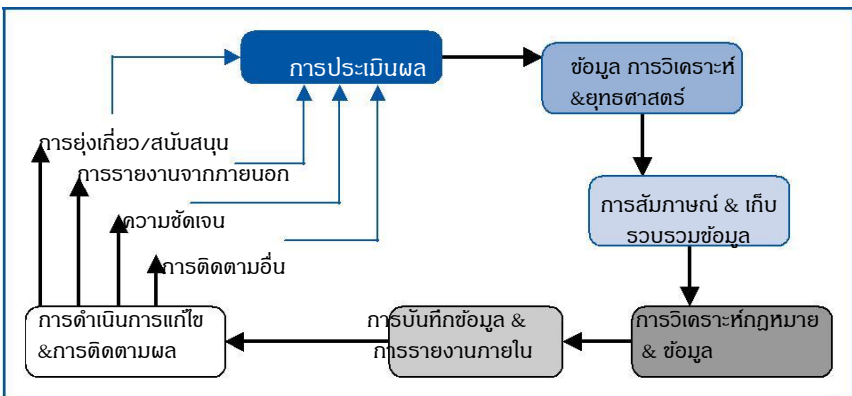
ข้อเสนอแนะ UPR	ให้ความสำคัญ	ประเภทการติดตามผล และกิจกรรมหลัก	องค์กรที่รับผิดชอบและทรัพยากร	กรอบเวลา	ตัวชี้วัด
<p>ด้วยความร่วมมือกับภาคประชาสังคม วางยุทธศาสตร์อย่างละเอียดเพื่อเป้าประสงค์ที่จะชดเชยวิถีปฏิบัติทางวัฒนธรรมอันเป็นภัยและทัศนคติทั่วไปที่เลือกปฏิบัติต่อสตรี</p>	<p>ใช่</p> <p>แนวร่วมให้ความสำคัญลำดับต้นกับเรื่องนี้</p> <p>อีกทั้งข้อเสนอแนะยังคาดหวังบทบาทที่เด่นชัดของภาคประชาสังคม</p>	<p>มีส่วนร่วมในการจัดทำยุทธศาสตร์</p>	<p>องค์กรสตรีด้วยความร่วมมือกับองค์กรเพื่อสตรีแห่งสหประชาชาติ (UN Women)</p>	<p>หนึ่งปี</p>	<p>ยุทธศาสตร์ได้รับการรับรอง</p>
<p>สร้างความพยายามอันเข้มแข็งในการจัดการใช้แรงงานเด็ก</p> <p>โดยพัฒนาการประสานงานในหมู่สถาบันจำนวนมากมาย</p> <p>ของชาติที่ทำงานเรื่องสิทธิเด็ก</p>	<p>ไม่</p> <p>เพราะอยู่นอกขอบเขตกิจกรรมของภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง</p>				



4.5. การติดตามตรวจสอบการดำเนินการ

การติดตามตรวจสอบการดำเนินการตามข้อเสนอแนะโดยรัฐเป็นกิจกรรมสำคัญอย่างหนึ่งสำหรับภาคประชาสังคมในการทำให้รัฐบาลเกิดความรับผิดชอบ โดยการติดตามตรวจสอบอาจประกอบด้วยผู้ที่ผู้มิบทบาทภาคประชาสังคมคอยติดตามอยู่เสมอว่ารัฐได้ให้สัตยาบันสนธิสัญญาสิทธิมนุษยชนใดหรือไม่ ได้ส่งคำเชิญไปยังกระบวนการพิเศษเพื่อมาตรวจเยี่ยมประเทศหรือไม่ ได้โอนผู้ตกทุกข์ได้ยากว่าด้วยการไม่เลือกปฏิบัติหรือไม่ หรือกำลังดำเนินกระบวนการติดตามตรวจสอบแบบซับซ้อนที่มีการเก็บรวบรวมและหาหลักฐานสนับสนุนข้อมูลจำนวนมหาศาลจากหลาย ๆ แหล่งและในสถานที่มากมายเข้ามาเกี่ยวข้องหรือวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับตัวชีวิตและเกณฑ์มาตรฐานตลอดช่วงเวลาที่กำหนดไว้ ไม่ว่าจะใช้วิธีการติดตามตรวจสอบแบบใด จะเรียบง่ายหรือซับซ้อน ก็เป็นสิ่งจำเป็นที่ข้อค้นพบจะต้องเที่ยงตรงและน่าเชื่อถือ ข้อค้นพบดังกล่าวสามารถนำไปใช้เป็นหลักในการรณรงค์กับรัฐบาล และอาจถูกพัฒนาเป็นรายงานยื่นต่อกลไกสิทธิมนุษยชน อย่างเช่นสำหรับวงจรที่สองหรือสามของ UPR เพื่อการทบทวนต่อไปโดยคณะกรรมการประจำสนธิสัญญา หรือเพื่อให้ข้อมูลล่าสุดโดยจากต่อคณะมนตรีสิทธิมนุษยชน เป็นต้น คู่มือการติดตามตรวจสอบสิทธิมนุษยชนของ OHCHR⁵ ให้คำแนะนำอย่างละเอียดเกี่ยวกับวิธีการติดตามตรวจสอบซึ่งได้แก่การเก็บข้อมูลอย่างแข็งขัน การยืนยันความน่าเชื่อถือ การวิเคราะห์และใช้ข้อมูลเพื่อประเมินและจัดการกับปัญหาสิทธิมนุษยชน จากคำจำกัดความเช่นนี้ การติดตามตรวจสอบจึงต้องดำเนินการในเวลายืดเยื้อยาวนาน นอกจากนี้ กระบวนการติดตามตรวจสอบทั้งหมดยังถูกกล่าวถึงว่าเป็นเสมือนวงจรติดตามสิทธิมนุษยชน (ดูด้านล่าง)

วงจรติดตามตรวจสอบ



5 คู่มือการติดตามตรวจสอบสิทธิมนุษยชน (สิ่งพิมพ์ขององค์การสหประชาชาติเลขที่ HR/P/PT/7/Rev.1)



การตรวจสอบการเข้าถึงข้อมูลและเอกสารที่ดูหาเลือกตั้งในฮ่องกง

ประเทศจีนซึ่งรวมฮ่องกงได้รับการทบทวนโดยคณะกรรมการว่าด้วยสิทธิของผู้พิการ (CRPD) เมื่อเดือนกันยายน ค.ศ. 2012 กลุ่มพิทักษ์สิทธิของตนเองจากองค์กร Chosen Power เข้าร่วมการประชุมทั้งสมัยที่ 7 และ 8 ของ CRPD เพื่อนำเสนอทศวรรษวิถีการที่รัฐบาลสร้างสิทธิของพวกเขา จากนั้นพวกเขาก็นำประสบการณ์นี้ไปใช้ในงานรณรงค์ของพวกเขาในฮ่องกง Chosen Power เป็นองค์กรพิทักษ์สิทธิและช่วยเหลือตนเองแห่งแรกที่ดำเนินการโดยบุคคลที่มีระดับสติปัญญาแตกต่างกันในทวีปเอเชีย การมีส่วนร่วมของพวกเขาในการประชุมที่เจนีวาถือเป็นครั้งแรกที่มีตัวแทนผู้บกพร่องทางสติปัญญานำเสนอต่อคณะกรรมการ

หลังสมัยประชุมครั้งที่ 7 ซึ่งรับรองรายการประเด็นต่าง ๆ Chosen Power รณรงค์ให้มีการเข้าถึงข้อมูลและเอกสารที่ดูหาเลือกตั้งสำหรับผู้บกพร่องทางสติปัญญา และเพื่อสิทธิที่จะมีคนติดตามช่วยเหลือที่พวกเขาเลือกเองเข้าไปในดูหาด้วย พวกเขาได้พบกับเจ้าหน้าที่สำนักทะเบียนและเลือกตั้งในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 2012 เพื่อยกประเด็นเหล่านี้ขึ้นมารวมทั้งปัญหาที่ผู้พิการทางสายตาหรือบกพร่องทางการมองเห็นไม่มีโอกาสลงคะแนนเลือกตั้ง ผู้ที่อยู่ในสถานดูแลไม่สามารถลงคะแนนเลือกตั้ง และความจริงที่ว่าผู้ที่ตกอยู่ภายใต้นิยามของ “ทุพพลภาพทางจิต” ถูกกลืนรอนสิทธิในการลงคะแนนเสียงของพวกเขา

การเลือกตั้งจัดขึ้นในเดือนกันยายน ค.ศ. 2012 และ Chosen Power ได้เฝ้าติดตามการเลือกตั้งในหลากหลายมุม พวกเขาพบว่าไม่สามารถเข้าชมเว็บไซต์การเลือกตั้งได้ พวกเขาต้องรอดคอยเป็นเวลานานกว่าจะได้รับคู่มือการลงคะแนนที่ ‘อ่านง่าย’ ในดูหาเลือกตั้ง อีกทั้งบางครั้งพวกเขารู้สึกว่าความช่วยเหลือที่จัดไว้ให้ในดูหาเลือกตั้งไม่เคารพความอิสระและความลับของพวกเขาอย่างเต็มที่

ผลลัพธ์เชิงบวกของการมีส่วนร่วมในกระบวนการทบทวนของ CRPD คือการระดมองค์กรผู้พิการและผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมเพื่อรวมพลังเป็นแนวร่วมซึ่งได้ช่วยทำให้ประเด็นความพิการเป็นกระแสหลักของภาคประชาสังคมในวงกว้างขึ้น ในฮ่องกงนั้นองค์กรเหล่านี้ยังได้ทำงานร่วมกันเพื่อสนับสนุนการนำเสนอข้อมูลต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สำหรับการทำการรายการประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับฮ่องกง ซึ่งพวกเขาได้ยกเรื่องสิทธิในการมีส่วนร่วมทางการเมืองขึ้นมาเช่นกัน ด้วยเป้าประสงค์ที่จะเพิ่มแรงกดดันต่อรัฐบาลให้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงตามความจำเป็นเพื่อให้พวกเขาสามารถมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียม



การใช้ตัวชี้วัดสิทธิมนุษยชนเพื่อติดตามตรวจสอบการดำเนินการ

ตัวชี้วัดทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพโดยอาศัยวิธีการที่สมบูรณ์ไปร่องใสอาจถูกนำมาใช้ในการติดตามตรวจสอบการดำเนินการตามข้อเสนอแนะ

ยกตัวอย่างเช่น

ตัวชี้วัดเพื่อยืนยันการดำเนินการตามข้อเสนอแนะให้รับรองกฎหมายว่าด้วยสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์อาจใช้บังคับที่กฎหมายมีผลบังคับและขอบเขตการครอบคลุมโดยกฎหมาย

ข้อเสนอแนะในเรื่องนี้อีกข้อหนึ่งอาจเป็นว่า

“ให้พยายามต่อไปเพื่อเพิ่มระดับการเข้าถึงบริการคุมกำเนิดที่ปลอดภัยและค่าใช้จ่ายไม่สูงเกินไปทั่วประเทศ”

ตัวชี้วัดอย่างหนึ่งในเรื่องสัดส่วนของสตรีหรือผู้นอนของพวกเธอที่ใช้วิธีคุมกำเนิดทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถประเมินสถานะของการดำเนินการ

และแผนกประชากรขององค์การสหประชาชาติได้จัดทำข้อมูลการใช้วิธีคุมกำเนิดโดยอิงการสำรวจตัวอย่างในชาติ

เมื่อทำการเก็บข้อมูลสำหรับตัวชี้วัด

เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องได้ข้อมูลแยกส่วนเพื่อจะได้เห็นต้นการเลือกปฏิบัติของสถานการณ์สำหรับรายการที่ไม่ละเอียดถี่ถ้วนและขึ้นกับว่าจะเกี่ยวข้องกับและเป็นไปได้ในแต่ละบริบท

ตัวชี้วัดอาจแยกตามเชื้อชาติ สีผิว เพศ อายุ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรือต้นอื่น ต้นกำเนิดทางสัญชาติหรือสังคม ทรัพย์สิน การเกิด ความพิการทางกายหรือจิตใจ กวาวสุขภาพ (รวมถึง HIV/AIDS) วิกิทางเพศตลอดจนสถานะความเป็นพลเมือง

สถานะทางการเมืองหรือสถานะอื่น เมื่อได้ระบุตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกันแล้ว

จะเป็นประโยชน์หากกำหนดเกณฑ์มาตรฐานไว้ด้วยเพื่อที่จะบังคับให้รัฐให้คำมั่นและดำเนินการตามข้อเสนอแนะ

ทั้ง **Social Watch**⁶ และ **Center for Economic and Social**

Rights⁷ เป็นองค์กรที่มีประสบการณ์ชัดเจนในการใช้ตัวชี้วัดเพื่อติดตามผลจากข้อเสนอแนะ⁸

4.6. การตรวจจังหวะเคลื่อนไหว

หลายครั้งครั้งที่การทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศใดโดยกลไกสิทธิมนุษยชนขององค์การสหประชาชาติ

หรือการตรวจเยี่ยมโดยผู้ทรงอำนาจนิติของกระบวนการพิเศษสามารถก่อให้เกิดแรงกระตุ้นเพิ่มขึ้น เช่น:

- ▶ ความสนใจที่คาดไม่ถึงจากสื่อในเรื่องสถานการณ์สิทธิมนุษยชน
- ▶ การเปิดกว้างของเจ้าหน้าที่รัฐที่จะจัดการปัญหาสิทธิมนุษยชนบางเรื่องทั้งในส่วนกลางหรือระดับท้องถิ่น

⁶ www.socialwatch.org

⁷ www.cesr.org

⁸ สำหรับคำแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวชี้วัด ดูตัวชี้วัดสิทธิมนุษยชน – แนวทางการวัดผลและการดำเนินการ (Human Rights Indicators – A Guide to Measurement and Implementation) (สิ่งพิมพ์ขององค์การสหประชาชาติเลขที่ HR/PUB/12/5)



- ▶ ตัวแทนรายใหม่ในรัฐบาลที่พร้อมจะพูดคุยหารือกับภาคประชาสังคม
- ▶ การเกิดแรงบันดาลใจขึ้นใหม่ที่จะดำเนินมาตรการเพื่อความดีหน้าด้านสิทธิมนุษยชน
- ▶ การแสดงให้เห็นเจตจำนงทางการเมืองที่จะรับรองกฎหมายซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานสิทธิมนุษยชน
- ▶ ความพร้อมของทรัพยากรใหม่ๆ ที่จะทำงานในประเด็นที่กำหนด และ
- ▶ การเป็นพันธมิตรหรือแนวร่วมที่ก่อตัวขึ้นหรือเข้มแข็งขึ้นสำหรับการทบทวน

ผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมสามารถมีบทบาทสำคัญทั้งในการสร้างแรงกระตุ้นให้กับกิจกรรมของกลไกสิทธิมนุษยชนและในการจูงจูงหว่าดังก้าวเพื่อดำเนินการรุดหน้าด้านยุทธศาสตร์การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนที่ดีขึ้น

4.7. การสร้างและทำงานกับแนวร่วม

การมีส่วนร่วมในงานของกลไกสิทธิมนุษยชนผ่านแนวร่วมผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมมักนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางบวก ดังตัวอย่างเช่น:

- ▶ ข้อมูลที่นำเสนอต่อกลไกสิทธิมนุษยชนมีความครอบคลุมทั่วถึงมากขึ้น พร้อมมีความเป็นไปได้มากขึ้นที่จะสะท้อนเรื่องสำคัญเร่งด่วนที่ระบุโดยแนวร่วม
- ▶ การแบ่งงานในหมู่องค์กรสมาชิกแนวร่วมตามความเชี่ยวชาญ ทรัพยากรและทักษะความชำนาญทำให้เกิดการมีส่วนร่วมและการติดตามผลอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น (เช่นบางองค์กรจะเน้นเรื่องรณรงค์หรือสร้างความตระหนัก องค์กรอื่นเน้นการติดตามตรวจสอบ รวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งรวมข้อมูลทางวิชาการ หรือบางองค์กรให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนและช่วยทำให้เสียงและคำบอกเล่าเรื่องราวของพวกเขาเป็นที่ได้ยินกัน)
- ▶ ความสัมพันธ์ในการทำงาน ความร่วมมือและความเป็นปึกแผ่นในหมู่ผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมพัฒนาดีขึ้น ซึ่งสำคัญอย่างยิ่งหากผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมรายใดอาจตกอยู่ในภัยอันตราย
- ▶ แรงบันดาลใจและความน่าเชื่อถือของแนวร่วมเพิ่มขึ้นด้วยการสื่อสารและจุดมุ่งหมายที่เป็นเอกภาพกับกลไกสิทธิมนุษยชน เจ้าหน้าที่รัฐและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ (เช่น สภานิติบัญญัติ สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ)
- ▶ ผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมรายเล็กได้รับความสนใจมากขึ้นเมื่อประเด็นปัญหาของพวกเขาได้รับการหยิบยกผ่านแนวร่วม



แนวร่วมผู้มิบบทบาทภาคประชาสังคมสร้างความตึงหน้ในการป้องกันทรมานโดยผ่าน กระบวนการ UPR ในประเทศฟิลิปปินส์

Medical Action Group (MAG)

ได้เข้าร่วมการจัดเตรียมรายงานร่วมของภาคประชาสังคมในประเทศฟิลิปปินส์สำหรับกระบวนการ UPR โดยก่อนที่ UPR จะเริ่มในเดือนพฤษภาคม ค.ศ.2012 นั้น

สมาชิกแนวร่วมผู้มิบบทบาทภาคประชาสังคมได้จัดการประชุมสรุปสำหรับคณะทูตชั้นในกรุงมะนิลา ซึ่งมีสถานทูตประมาณ 20 ประเทศเข้าร่วม ส่วนที่นครเจนีวา องค์การได้จัดประชุมกับสถานทูต 16 ประเทศเพื่อสร้างความตระหนักเกี่ยวกับข้อกังวลของพวกเขา สมาชิกแนวร่วมกล่าวว่า

“พวกเราสามารถถ่ายทอดปัญหาสำคัญเร่งด่วนของเราด้วยวิธีการที่จำเพาะเจาะจงและกระชับ โดยรวมไว้ในใบสรุปข้อมูลสำคัญประเด็นละหนึ่งหน้า” และ

“คุณตำหนาคาสาของการทำงานแบบแนวร่วมผู้มิบบทบาทภาคประชาสังคมในการยื่นเสนอรายงานและโน้มน้าวรัฐบาลในกระบวนการ UPR ส่งผลให้เกิดข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ยังเอื้อต่อการติดตามผลและการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันของพวกเขากับรัฐบาลในการดำเนินการตามข้อเสนอแนะ”

ปัจจุบัน MAG และแนวร่วมที่มีชื่อว่า United Against Torture Coalition (UATC)

ในประเทศฟิลิปปินส์กำลังใช้ข้อเสนอแนะจาก UPR

เพื่อสนับสนุนงานของพวกเขาในการป้องกันทรมาน ผู้แทนคนหนึ่งของ MAG สรุปว่า

“พวกเราใช้ข้อเสนอแนะจาก UPR

ในงานติดตามตรวจสอบและกิจกรรมรณรงค์ของพวกเราที่เน้นให้สาธารณชนเห็นมากขึ้นถึงด้านมุมทางการแพทย์ของการทรมาน

ซึ่งรวมการบันทึกข้อมูลโดยอาศัยพินิจสารเลือกรับอิสติบนุสและการจัดตั้งโครงการฟื้นฟูสำหรับผู้รอดชีวิตจากการทรมานและครอบครัว ข้อเสนอแนะของ UPR

ก่อให้เกิดผลกระทบมากขึ้นกับการสร้างศักยภาพของการเคลื่อนไหวต่อต้านการทรมานในประเทศฟิลิปปินส์”

แผนกลยุทธ์เพื่อดำเนินการตามข้อเสนอแนะเรื่องสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมในประเทศสวิตเซอร์แลนด์

แนวร่วมที่มีชื่อว่า Coalition Suisse Romande sur les droits économiques, sociaux et culturels

ได้เริ่มติดตามผลของบทสรุปข้อสังเกตเกี่ยวกับประเทศสวิตเซอร์แลนด์ที่จัดทำโดยคณะกรรมการว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

แนวร่วมดังกล่าวได้เชิญผู้มิบบทบาทภาคประชาสังคมที่มีความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ

ซึ่งถูกสะท้อนอยู่ในบทสรุปข้อสังเกตให้ร่วมกันอธิบายว่ามีความจำเป็นที่จะต้องใช้สิ่งใดบ้างในการดำเนินการตามข้อเสนอแนะแต่ละข้อ จากนั้นความเห็นทั้งหมดได้ถูกรวบรวมเป็นแนวทางที่ชัดเจนและถูกแบ่งปันพร้อมกับอภิปรายกันในการประชุมกับเจ้าหน้าที่รัฐบาล

ถึงแม้ประสบการณ์จะชี้ให้เห็นว่าโดยทั่วไปการทำงานกับแนวร่วมนำไปสู่ผลลัพธ์เชิงบวก

แต่บทเรียนที่ได้รับจากวิธีปฏิบัติที่ผ่านมาก็แสดงถึงปัญหาบางอย่างประการเช่นกัน อันได้แก่:

- ▶ ทรัพยากรและเวลาที่ใช้ในการประสานงาน
- ▶ การเห็นพ้องในเรื่องประเด็นสำคัญเร่งด่วนและบทบาท



แนวปฏิบัติสำหรับภาคประชาสังคม

- ▶ การรักษางจิ่งหวะก้าวและความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของแนวร่วม
- ▶ การบรรลุฉันทามติซึ่งอาจลดความเข้มข้นของประเด็นอินบางประเด็นลงไป

การจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในประเทศญี่ปุ่น

เครือข่ายองค์กรเอกชนของประเทศญี่ปุ่นเพื่อจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติที่มีชื่อว่า Japan NGO Network for the Elimination of Racial Discrimination (ERD Net) ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 2007 ภายหลังกการตรวจเยี่ยมโดยผู้รายงานพิเศษเรื่องรูปแบบร่วมสมัยของการเหยียดเชื้อชาติ การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ

ความหวาดกลัวชาวต่างชาติและการไม่ยอมรับความแตกต่างที่เกี่ยวข้องใน ค.ศ. 2005 ด้วยความสนับสนุนจาก International Movement Against All Forms of Discrimination and Racism (IMADR) ERD Net

ทำงานเพื่อการดำเนินการตามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ (International Convention on the Elimination of Racial Discrimination – ICERD) ในประเทศญี่ปุ่น ERD Net

ยื่นรายงานเงาเกี่ยวกับประเทศญี่ปุ่นต่อคณะกรรมการว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ (Committee on the Elimination of Racial Discrimination – CERD) ต่อมาในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 2010 ผู้แทนของ ERD Net เข้าร่วมการประชุมและจัดการประชุมสรุปสำหรับ CERD

ระหว่างเดือนสิงหาคม ค.ศ. 2010 และเดือนมิถุนายน ค.ศ. 2012 ERD Net จัดให้มีการปรึกษาหารืออย่างต่อเนื่องกับรัฐบาล

รวมทั้งจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการสำหรับสมาชิกรัฐสภา โดยยึดบทสรุปข้อสังเกตของ CERD เป็นหลัก สมาชิกคนหนึ่งของ ERD Net กล่าวว่า

“กิจกรรมเหล่านี้ช่วยให้อพวกเราสร้างทักษะที่แข็งแกร่งขึ้นในการรณรงค์ทั้งกับองค์กรสหประชาชาติและระดับชาติ อีกทั้งยังรวมความสัมพันธ์ด้านความร่วมมือของพวกเราเข้าด้วยกัน” และ

“ประสบการณ์เช่นนี้ยังช่วยให้เรามองเห็นว่าสื่อเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่เราควรให้ความสนใจมากขึ้น ความสนใจเพิ่มขึ้นของสื่อที่เกี่ยวกับว่ากลไกระหว่างประเทศมีความเห็นอย่างไรในเรื่องสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศญี่ปุ่นจะเป็นประโยชน์อย่างแท้จริง”

4.8. การร่วมเป็นพันธมิตร

การทำงานกับพันธมิตรในการติดตามผลและดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชนอาจเกิดคุณค่าเชิงยุทธศาสตร์

ประสบการณ์ในอดีตบ่งบอกว่ากรมีส่วนร่วมในกระบวนการสิทธิมนุษยชนขององค์กรสหประชาชาติสามารถเปิดโอกาสให้เกิดความเป็นพันธมิตรและความร่วมมือใหม่ ๆ

ขึ้นในหมู่ผู้มีบทบาทภาคประชาสังคม

การฉวยโอกาสเหล่านี้และใช้ความเป็นพันธมิตรดังกล่าวให้มากที่สุดจะสามารถส่งผลสัมฤทธิ์หลายประการ ดังนี้

การสร้างพันธมิตรจึงจำเป็นที่จะต้องพันธมิตรอย่างหลากหลายเพื่อที่จะดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างรอบด้าน

การทำงานร่วมกับพันธมิตรอาจเกิดขึ้นในหลายระดับ บางรายอาจมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน

บางรายอาจมีทรัพยากร ทักษะเฉพาะหรือเครือข่ายติดต่อในวงกว้าง รายอื่น ๆ

อาจเป็นผู้มีหน้าที่หลักหรือสามารถโน้มน้าวคนเหล่านั้นได้



การจัดทำผังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักและด้านใดที่พวกเขาสามารถให้การสนับสนุน รวมทั้งความเสี่ยงและภัยต่าง ๆ เป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนายุทธศาสตร์และกำหนดบทบาทจากรายการที่ลงรายละเอียด

จะเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีประสบการณ์แตกต่างกันเกี่ยวกับความเป็นพันธมิตรและความร่วมมือกับ:

- ▶ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภาคประชาสังคมในระดับต่าง ๆ และในด้านประเด็นที่แตกต่างกัน – จากองค์กรในชุมชนสู่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภาคประชาสังคมระดับชาติและระดับนานาชาติ
- ▶ แหล่งทุนและประชาคมนักการทูต
- ▶ สื่อ
- ▶ สหภาพการค้าและสมาคมวิชาชีพ
- ▶ เครือข่ายรายประเด็น
- ▶ โครงสร้างรัฐ รวมถึงรัฐสภาและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้อง
- ▶ สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- ▶ องค์กรระหว่างประเทศและระดับภูมิภาค รวมถึงองค์การสหประชาชาติและตัวแทนOHCHR ในพื้นที่
- ▶ สถาบันวิชาการ และ
- ▶ กลไกสิทธิมนุษยชน



การระดมพันธมิตรเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิเด็กในประเทศเนปาล

ในประเทศเนปาล องค์กร Save the Children ได้ฝึกอบรมผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมจำนวน 138 คนเกี่ยวกับกระบวนการ UPR

องค์กรสนับสนุนข้อเสนอของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประสานงานบรรณารักษ์ทั้งระดับชาติและระดับนานาชาติ ดังนั้น เอกสารแสดงผลของ UPR จึงมีข้อเสนอแนะ 34 ข้อในเรื่องสิทธิเด็ก ซึ่งรัฐบาลเนปาลได้รับข้อเสนอไว้ถึง 31 ข้อ

Save the Children จัดทำยุทธศาสตร์การติดตามผล UPR

ขึ้นด้วยการระดมพลังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมากมายในชาติ อันได้แก่เครือข่ายภาคประชาสังคม คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สภาทนายและสื่อ เพื่อเสริมสร้างความเป็นเจ้าของกระบวนการ UPR ในชาติตนเองและสร้างการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบอย่างเข้มแข็งขึ้น

กระบวนการ UPR

เป็นเรื่องมือในการนำผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมของประเทศเนปาลเข้ามามีส่วนร่วมในวาระปฏิบัติการณ์เดียวกัน

การผสมผสานผลการประชุมทวิภาคีระดับสูงและการรณรงค์ร่วมกันกับเจ้าหน้าที่รัฐบาลและสถาบันทูตต่าง ๆ รวมทั้งการสร้างความตระหนักผ่านสื่อถูกนำมาใช้

ซึ่งรวมการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์และบทความข่าวเกี่ยวกับ UPR การเชื่อมโยง UPR กับกิจกรรมที่เกี่ยวกับเด็กอย่างเช่นวันสิทธิเด็กประสบความสำเร็จอย่างมากในการดึงดูดความสนใจจากสื่อ

ความร่วมมือระหว่าง Save the Children

กับแนวร่วมเพื่อสิทธิเด็กแห่งชาติเป็นเรื่องมือที่กระตุ้นให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (NHRC) รวมการติดตามตรวจสอบและการติดตามผลของข้อเสนอแนะ UPR ไว้ในอาณัติ NHRC มีบทบาทสำคัญในการให้หลักประกันความพร้อมของข้อมูลอันไว้วางใจได้และนำเชื่อถือในเรื่องสถานะของการดำเนินการ

สืบเนื่องจากความพยายามในการติดตามผลผ่านการประสานความร่วมมือกัน ข้อเสนอแนะของ UPR ที่ 108.4 ซึ่งเรียกร้องให้มี

“การรับรองกฎหมายนโยบายเกี่ยวกับเด็กซึ่งถูกปล่อยทิ้งไว้เป็นเวลานาน อันรวมถึงพระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิเด็ก ระเบียบว่าด้วยการศึกษา นโยบายคุ้มครองเด็ก และมาตรฐานขั้นต่ำสุดสำหรับสถานรับเลี้ยงเด็ก” จึงได้รับการดำเนินการไปแล้วบางส่วน

ทั้งนโยบายระดับชาติว่าด้วยเรื่องเด็กและมาตรฐานสมบูรณ์แบบสำหรับสถานรับเลี้ยงเด็กถูกรับรองในปี ค.ศ. 2012 อีกทั้งคณะรัฐมนตรียังผ่านร่างกฎหมายว่าด้วยสิทธิเด็กด้วย

ท่านสามารถจัดพนักงานร่วมกับพันธมิตรใหม่มองเห็นได้ชัด

ยกตัวอย่างเช่นประสบการณ์ในประเทศเนปาลที่กล่าวถึงข้างต้นอาจถูกทำในรูปแบบผังดังนี้



การใช้ “พระราชบัญญัติการเข้าถึงข้อมูล” เพื่อเผยแพร่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประเทศบราซิลของคณะอนุกรรมการป้องกันการ ทรมาน

ในการตรวจเยี่ยมประเทศบราซิลครั้งแรกในปี ค.ศ. 2011 คณะอนุกรรมการป้องกันการทรมาน (Subcommittee on Prevention of Torture - SPT) ได้ตรวจสอบสถานการณ์การทรมานและการทารุณในสถานคุมขังของประเทศจากนั้น SPT จัดทำรายงานสำหรับรัฐบาลบราซิลพร้อมทั้งข้อเสนอแนะเรื่องการใชีวิติธรมานในประเทศ รายงานดังกล่าวจะถูกเปิดเผยต่อสาธารณะเฉพาะเมื่อรัฐบาลตัดสินใจทำเช่นนั้น ซึ่งเป็นไปตามพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือลงโทษอื่น ๆ อย่างโหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือย่ำยีศักดิ์ศรี (Optional Protocol to the Convention against Torture and other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment - OPCAT) ทว่า รายงานนี้ยังคงถูกเก็บเป็นความลับแม้ว่าภาคประชาสังคมจะเรียกร้องให้มีการเปิดเผยก็ตาม

ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ.2012 ประเทศบราซิลผ่านพระราชบัญญัติการเข้าถึงข้อมูลสาธารณะ เมื่อกฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับแล้ว Conectas Direitos Humanos (Conectas) ยื่นคำร้องขอให้รัฐบาลบราซิลเปิดเผยรายงานต่อสาธารณชน ซึ่งรัฐบาลบราซิลตอบสนองภายในเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายนี้โดยจัดพิมพ์รายงานและข้อเสนอแนะพร้อมคำแปลเป็นภาษาโปรตุเกสไว้บนเว็บไซต์ของกระทรวงสิทธิมนุษยชน

Conectas เห็นความจำเป็นที่รายงาน SPT ควรได้รับการจัดทำในภาษาประจำชาติสำหรับคนทั่วไป มิเช่นนั้นแล้วผู้มิชอบทบทวนภาคประชาสังคมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ จะไม่สามารถติดตามตรวจสอบการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ SPT ได้ Conectas แสดงความเห็นไว้ว่า “นี่คือขั้นตอนพื้นฐานในการสร้างความตระหนักเกี่ยวกับความรุนแรงของสถานการณ์ ใชีวิติธรมานในประเทศ เนื่องจากความต่อเนื่องของการทรมานในประเทศบราซิลเป็นผลโดยตรงของการขาดซึ่งนโยบายเชิงป้องกันที่มีประสิทธิภาพ และที่สำคัญคือ การขาดความรับผิดชอบโดยผู้กระทำความผิด กฎหมายการเข้าถึงข้อมูลจึงเป็นหนทางที่มีประสิทธิภาพในการให้หลักประกันว่าการประเมินผลของ SPT จะเป็นที่รับรู้กันได้ทั่วถึง อีกทั้งปัจจุบันยังอาจถูกนำไปใช้อย่างแพร่หลายโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหลายในการต่อต้านการทรมาน”



เว็บเพจภาพออกอากาศการประชุมของคณะกรรมการต่อต้านการทรมานในประเทศไอร์แลนด์

ใน ค.ศ. 2011 Irish Council for Civil Liberties (ICCL) และ Irish Penal Reform Trust (IPRT) ร่วมกันจัดทำรายงานเงาสำหรับการปรากฏตัวครั้งแรกของประเทศไอร์แลนด์ต่อหน้าคณะกรรมการต่อต้านการทรมาน (CAT) ขององค์การสหประชาชาติ และร่วมกับ International Rehabilitation Council for Torture Victims (IRCTV) ในการจัดให้มีการแพร่ภาพสดครั้งแรกของการประชุม CAT ทางเว็บออกอากาศ

ซึ่งได้รับการกลั่นกรองโดยผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมและองค์กรตามกฎหมายจำนวนหนึ่ง

“พวกเราเผยแพร่รายงานเงาและข้อเสนอแนะของ CAT อย่างกว้างขวาง ซึ่งล้วนถูกกล่าวถึงโดยหนังสือพิมพ์และสถานีวิทยุหลัก ๆ ทั้งหมด รายการสาธารณะในช่วงที่มีผู้ชมสูงสุดรายงานเรื่องนี้โดยใช้คลิปการตรวจสอบประเทศไอร์แลนด์จากเว็บเพจภาพออกอากาศของเรา

ซึ่งนับเป็นครั้งแรกที่ชาวไอริชได้เห็นการทำงานของคณะกรรมการประจำสนธิสัญญาขององค์การสหประชาชาติ” ผู้แทนคนหนึ่งของ ICCL แสดงความเห็น

การปรากฏตัวของประเทศไอร์แลนด์ต่อหน้า CAT

และข้อเสนอแนะที่ตามมาได้สนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวหน้าในประเทศไอร์แลนด์ การปฏิรูปเรือนจำได้รับความสนใจทางการเมืองสูงขึ้นกว่าเดิม

และมีการจัดตั้งกลุ่มทบทวนยุทธศาสตร์ด้านอาญา (Penal Strategy Review Group) ขึ้น⁹

คณะกรรมการเรียกร้องให้มีการติดตามผลของข้อเสนอแนะจำเพาะ 4 ข้อภายในระยะเวลา 12 เดือน โดยรวมถึงความล้มเหลวของรัฐในเรื่องประสิทธิภาพการสอบสวนกรณีคุมขังสตรีใน Magdalene Laundries ต่อมาในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 2013

มีการตีพิมพ์รายงานฉบับทางการเรื่องความเกี่ยวข้องของรัฐในกรณี Magdalene Laundries¹⁰ นับจากนั้นมา รัฐได้ออกคำขอโทษอย่างเป็นทางการต่อสตรีที่ถูกคุมขังในทันที อีกทั้งกระบวนการชดเชยความเสียหายก็กำลังดิ้นหน้า



การแพร่ภาพออกอากาศทางเว็บและวิดีโอ

การประชุมของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนและกระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนถูกแพร่ภาพสดทางเว็บและถูกเก็บไว้โดย UN web

TV¹¹ ภาคประชาสังคมสามารถถ่ายวิดีโอและแพร่ภาพออกอากาศทางเว็บของการประชุมคณะกรรมการประจำสนธิสัญญาได้กลุ่ม NGOs

ที่ตั้งอยู่ในนครเจนีวาประสานงานการแพร่ภาพทางเว็บของการประชุมคณะกรรมการประจำสนธิสัญญาทุกครั้ง

www.treatybodywebcast.org

ดูวิดีโอจำนวนมากภายใต้ผลิตโดย OHCHR ได้ที่เว็บไซต์ของ OHCHR¹² และสื่อสังคมออนไลน์

⁹ ด้วยภารกิจริเริ่มของกระทรวงเพื่อความยุติธรรม ความเสมอภาคและความมั่นคง กลุ่มทบทวนยุทธศาสตร์ด้านอาญาประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ 12 คนซึ่งเป็นตัวแทนฝ่ายตุลาการ ตำรวจ บริการคุมประพฤติ เจ้าหน้าที่เรือนจำ

กลุ่มจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลักดันระบบอาญาที่เป็นไปตามหลักการและมีความยั่งยืน อันรวมถึงพันธมิตรระหว่างประเทศของไอร์แลนด์ด้วย ดูข้อมูลเพิ่มเติมที่ www.justice.ie

¹⁰ ดูรายงานได้ที่ www.justice.ie

¹¹ <http://webtv.un.org/>

¹² เข้าชม OHCHR บนสื่อสังคมออนไลน์ได้ที่ www.ohchr.org



4.10. การรณรงค์

การรณรงค์ด้านสิทธิมนุษยชนอาจหมายถึงการสื่อสารด้วยจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการดำเนินการเรื่องสิทธิมนุษยชน

ข้อความรณรงค์ที่มีประสิทธิภาพจะ**บอกกล่าวถึง**สถานการณ์และปัญหาสิทธิมนุษยชน และมีเป้าประสงค์เพื่อชักชวนให้ผู้อื่น**ลงมือดำเนินการบางอย่าง**

โครงสร้างหลักของข้อความรณรงค์ด้านสิทธิมนุษยชนที่มีประสิทธิภาพ:

- ▶ อยู่บนพื้นฐานข้อเท็จจริงและสถิติที่ยืนยันได้
- ▶ ประกอบด้วยตัวอย่างชีวิตจริง บุคคลจริง
- ▶ เรียบง่ายและกระชับ
- ▶ ใช้ภาษาที่เหมาะสม
(การใช้คำพูดทางสิทธิมนุษยชนแทนไวยาหารทางการเมือง
หลีกเลี่ยงภาษาก้าวร้าว)
- ▶ ถูกถ่ายทอดผ่านบุคคลที่น่าเชื่อถือ
- ▶ มีการเรียกร้องให้เกิดการกระทำ
- ▶ ถูกขัดเกลาให้เหมาะกับผู้รับที่เป็นเป้าหมาย
- ▶ ตาดการณ์ถึงข้อโต้แย้งต่าง ๆ

ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะของกลไกสิทธิมนุษยชนสอดคล้องกับองค์ประกอบเหล่านี้หลายประการ

ผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมจะระบุและจัดลำดับความสำคัญของข้อค้นพบและข้อเสนอแนะเพื่อที่จะช่วยให้การรณรงค์ของพวกเขาเกิดประสิทธิผลมากขึ้น



การรณรงค์ การสร้างความตระหนัก

และการติดตามตรวจสอบการมีส่วนร่วมของผู้พิการในการเลือกตั้งของประเทศตูนิเซีย

บทสรุปข้อสังเกต ค.ศ. 2011 ของ CRPD

เกี่ยวกับประเทศตูนิเซียรวบรวมข้อเสนอแนะหลายประการด้านการปฏิรูปประชาธิปไตยในประเทศ และมุ่งหมายที่จะให้ผู้พิการได้มีส่วนร่วมในการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ อีกทั้งผู้พิการจะสามารถใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งและมีส่วนร่วมในความเป็นอยู่สาธารณะอย่างเท่าเทียมกับผู้อื่น

องค์กรแห่งประเทศตูนิเซียเพื่อส่งเสริมสิทธิของผู้พิการ (Tunisian Organization for the Promotion of the Rights of Persons with Disabilities – Organisation tunisienne de défense des droits des personnes handicapées- OTDDPH) ซึ่งเป็นองค์กรของผู้พิการและจัดตั้งขึ้นภายหลังการปฏิวัติ ได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการหลายครั้งเพื่อสร้างความตระหนักในภูมิภาคต่าง ๆ โดยมีจุดประสงค์ที่จะกระตุ้นให้ผู้พิการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งที่กำลังจะเกิดขึ้น สมาชิกองค์กรหลายคนเป็นผู้สังเกตการณ์การเลือกตั้งอย่างเป็นทางการ อันทำให้ OTDDPH มีโอกาสโดยตรงที่จะสังเกตการณ์วิธีปฏิบัติในดูหาเลือกตั้งมากกว่า 100 แห่งทั่วประเทศเพื่อประเมินการเคารพมาตรฐานการเข้าถึงและวัดระดับการมีส่วนร่วมของผู้พิการในการเลือกตั้ง

ต่อจากการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎรแห่งชาติซึ่งได้รับมอบหมายหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ของประเทศตูนิเซีย OTDDPH

ดำเนินการรณรงค์กับสภาผู้แทนราษฎรแห่งชาติเพื่อให้มีการบรรจุสิทธิของผู้พิการไว้ในรัฐธรรมนูญ จากการรณรงค์โดยฮิด CRPD และข้อเสนอของคณะกรรมการ CRPD เป็นหลัก OTDDPH ได้กล่าวในที่ประชุมรับฟังความคิดเห็นของคณะกรรมการสิทธิการสภา เข้ามีส่วนร่วมกับสมาชิกคณะกรรมการรายการบุคคล และร่างบทบัญญัติเพื่อให้สามารถรวมไว้ในรัฐธรรมนูญ

การรณรงค์เพื่อความเป็นอิสระของฝ่ายตุลาการในประเทศกัวเตมาลา

ผู้รายงานพิเศษเรื่องความเป็นอิสระของผู้พิพากษาและทนายความได้เยือนประเทศกัวเตมาลาระหว่างช่วงการเลือกตั้งศาลฎีกา

ในกระบวนการเลือกตั้งอัยการรัฐซึ่งเกิดขึ้นภายหลังเสร็จสิ้นการเลือกตั้งผู้พิพากษากฎประเทศสังคมนิยมของสาธารณรัฐกัวเตมาลาอย่างต่อเนื่องให้เป็นส่วนหนึ่งของงานรณรงค์ของพวกเขา โดยเฉพาะในเรื่องข้อกำหนดความเป็นอิสระ ความโปร่งใส

และความเป็นเลิศทางวิชาชีพ สำนักงาน

OHCHR ในประเทศกัวเตมาลามีส่วนสนับสนุนการรวบรวมมาตรฐานระหว่างประเทศที่นำมาบังคับใช้ได้ตลอดจนข้อเสนอแนะของผู้รายงานพิเศษ

ผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมใช้สิ่งนี้เพื่อการรณรงค์อย่างเข้มข้นกับคณะกรรมการที่ได้รับการเสนอชื่อ

ด้วยเป้าหมายประสงค์ให้พวกเขาเสนอผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่สุดกับตำแหน่งอัยการรัฐ นอกจากนี้

ผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมยังใช้ข้อเสนอแนะดังกล่าวในแถลงการณ์สาธารณะที่เรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลงบทบัญญัติในกฎหมาย

รวมทั้งความรับผิดชอบมากขึ้นของเจ้าหน้าที่ในเรื่องเกี่ยวกับความเป็นอิสระของฝ่ายตุลาการ



4.11. การสร้างศักยภาพอันเข้มแข็ง

ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะของกลไกสิทธิมนุษยชนอาจชี้ไปยังช่องโหว่ด้านศักยภาพมากมายภายในหน่วยงานรัฐหรือในหมู่ผู้มีบทบาทภาคประชาสังคม

ซึ่งจำกัดความสามารถของพวกเขาในการดำเนินการเรื่องสิทธิมนุษยชน

บางครั้งข้อเสนอแนะไม่เพียงแต่ระบุถึงจุดอ่อนเหล่านี้

แต่ยังกระตุ้นให้มีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพเพื่อการแก้ไขด้วย

ในบางกรณีอาจจัดวางสถานะที่ดีให้กับผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมเพื่อให้สามารถถอดหรือลดช่องโหว่ได้

และหลายกรณีก็ให้ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการฝึกอบรมด้านสิทธิมนุษยชนสำหรับทั้งผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมและเจ้าหน้าที่รัฐ

ข้อเสนอแนะอาจสะท้อนให้เห็นจุดอ่อนที่กำลังได้รับการแก้ไขแล้วผ่านกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพของผู้มีบทบาทภาคประชาสังคม

ในกรณีนี้ข้อเสนอแนะจะเกื้อหนุนความสำคัญของการทำงานของภาคประชาสังคมและบทบาทในการสร้างศักยภาพ

ส่วนในกรณีอื่นข้อเสนอแนะอาจระบุช่องโหว่ที่ยังไม่ได้รับการจัดการโดยโครงการที่มีอยู่ ภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องอาจติดตามผลประเมินความเป็นไปได้ของกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพในภายหลังโดย:

- ▶ ประเมินว่าการวางสถานะผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมไว้ดีพอที่จะดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพหรือไม่ในแง่ของความเชี่ยวชาญที่จำเป็น ความพร้อมของทรัพยากรและผลกระทบที่คาดหวัง
- ▶ การประเมินว่ากิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพใหม่จะสอดคล้องกับเรื่องสำคัญเร่งด่วนและแผนงานของผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมอย่างไรบ้างก็จัดเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินนี้เช่นกัน
- ▶ ประเมินความต้องการของสถาบันและองค์กรที่เป็นเป้าหมาย รวมถึงเจตจำนงของพวกเขาในการแก้ไขจุดอ่อนด้านศักยภาพ ด้วยจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงการดำเนินการเรื่องสิทธิมนุษยชน และ
- ▶ วิเคราะห์การหนุนเสริมโครงการเสริมสร้างศักยภาพอื่น ๆ ประโยชน์ที่จะได้รับเพิ่มขึ้นจากกิจกรรมใหม่ ผลกระทบและความยั่งยืน

จากประสบการณ์แสดงให้เห็นว่าทั้งเจ้าหน้าที่รัฐและผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมมักเปิดกว้างรับโครงการเสริมสร้างศักยภาพ แต่ก็ไม่บังเกิดผลตามที่คาดหวังเสมอไป ความล้มเหลวอาจมาจากการขาดความตั้งใจอย่างเต็มที่ที่จะเปลี่ยนแปลง การสับเปลี่ยนผู้ได้ประโยชน์บ่อยครั้ง ข้อจำกัดในการออกแบบกิจกรรมสร้างศักยภาพ (เช่น ความไม่ยั่งยืน วัตถุประสงค์ที่ไม่ชัดเจน ผู้ได้ประโยชน์มีระดับความรู้ต่างกัน) หรือปัจจัยเหล่านี้รวมกัน

ควรประเมินความเสี่ยงดังที่กล่าวอย่างรอบคอบเมื่อออกแบบโครงการเสริมสร้างศักยภาพ และวัดผลกระทบที่เกิดขึ้นในขณะประเมินผลสัมฤทธิ์¹³

¹³ ดูแนวทางการประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนได้จาก *Evaluating human rightstraining activities* (สิ่งพิมพ์ขององค์การสหประชาชาติเลขที่ HR/P/PT/18)



การกระตุ้นจิตสำนึกและสร้างศักยภาพเจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคงเพื่อต่อสู้กับความรุนแรงทางเพศในประเทศโกตดิวัวร์

ภายหลังกระบวนการ UPR สำหรับประเทศโกตดิวัวร์ในปี ค.ศ. 2009 NGO ที่มีชื่อว่า SOS Exclusion ใช้ข้อเสนอแนะเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ

โดยเน้นความสำคัญของการสร้างศักยภาพด้านสิทธิมนุษยชนของตำรวจและทหาร
ประธานขององค์กรอธิบายว่า

“เราจัดประชุมเชิงปฏิบัติการขึ้นสองครั้งในเรื่องข้อเสนอแนะของ UPR
เกี่ยวกับสิทธิสตรี”และ

“เป็นโอกาสที่เราจะประเมินสถานะการดำเนินการตามข้อเสนอแนะเหล่านั้นกับผู้มีบทบาทหลัก
บางส่วนอย่างเช่นกระทรวงเพื่อความเป็นเอกภาพ ครอบครัวยุติธรรมและเด็ก
กระทรวงยุติธรรม และองค์กรเพื่อสตรีแห่งสหประชาชาติ (UN Women)”

จากนั้นมา มีการรณรงค์กับสังคมเพื่อต่อต้านความรุนแรงทางเพศซึ่งเป็นหนึ่งในข้อเสนอแนะ
ของ UPR เช่นกัน “การรณรงค์ทำให้เรามีโอกาสนำผู้มีบทบาทภาคประชาสังคม

ผู้นำศาสนา กระทรวงเพื่อความเป็นเอกภาพและกระทรวงยุติธรรม
เช่นเดียวกับชุมชนต่าง ๆ มาเข้าร่วมในการรณรงค์”

4.12. การบูรณาการมุมมองด้านเพศสภาพในกิจกรรมติดตามผล

คำถามต่อไปนี้อาจช่วยในการบูรณาการเพศสภาพเมื่อกำลังจัดลำดับความสำคัญของ
กิจกรรมติดตามผล:

- ▶ ข้อเสนอแนะที่ได้รับความสำคัญและกิจกรรมติดตามผลที่เกี่ยวข้องจะส่งผลกระทบต่อผู้หญิงและ/หรือผู้ชายเป็นส่วนใหญ่หรือไม่?
- ▶ จะรวมมุมมองด้านเพศสภาพไว้ในกิจกรรมที่ให้ความสำคัญได้อย่างไร?
โดยผ่านกิจกรรมเฉพาะเรื่องเพศสภาพ
และ/หรือผ่านการวางเพศสภาพเป็นแกนหลักในกิจกรรม?
- ▶ ผู้ทรงสิทธิบางคนประสบกับการเลือกปฏิบัติหลายรูปแบบหรือไม่?
กิจกรรมติดตามผลจะแก้ไขสถานการณ์ของพวกเขาได้อย่างไร?
- ▶ กิจกรรมที่วางแผนไว้มุ่งหมายที่จะสร้างพลังให้กับผู้ทรงสิทธิและต่อสู้กับการเลือก
ปฏิบัติทางเพศและความไม่เท่าเทียมหรือไม่?
- ▶ ได้ปรึกษาหารือกับผู้ทรงสิทธิหลากหลายในการจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรม
หรือไม่?

เมื่อดำเนินกิจกรรมติดตามผล:

- ▶ เก็บรวบรวมและรายงานข้อมูลโดยแยกตามเพศและองค์ประกอบความหลากหลายอื่น ๆ
อย่างเช่นอายุ เชื้อชาติ ความพิการ สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ เป็นต้น
- ▶ หากไม่มีการแยกข้อมูลเฉพาะตามเพศ ให้ระบุจุดอ่อนนี้ไว้อย่างชัดเจนในรายงาน



- ▶ เมื่อจัดกิจกรรม การอบรม และกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพ ให้แน่ใจว่ามีความสมดุลทางเพศในหมู่ผู้เข้าร่วมรวมทั้งผู้อบรมหรือวิทยากร มีบรรยากาศของการตระหนักเรื่องเพศสภาพ (สถานที่ ระยะเวลา) ใช้เนื้อหาและวิธีการที่ใส่ใจเรื่องเพศสภาพ
- ▶ ทำการวิเคราะห์เพศสภาพอย่างเป็นระบบ
- ▶ ทำงานกับพันธมิตรที่ให้ความสำคัญกับเพศสภาพ
- ▶ สำหรับกิจกรรมรณรงค์และสร้างความตระหนัก ให้รวมสาส์นเรื่องความเสมอภาคทางเพศ อีกทั้งใช้ภาษาและรูปภาพที่คำนึงถึงความอ่อนไหวด้านเพศสภาพด้วย

4.13. การสะท้อนความทั่วถึง ความหลากหลาย และการเข้าถึง

ในขณะวางแผนและดำเนินกิจกรรมติดตามผล:

- ▶ ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลากหลายมีส่วนเกี่ยวข้องกันถ้วนหน้า
- ▶ ให้มั่นใจได้ว่าจะมีการรับฟังมุมมองหลากหลาย อีกทั้งสะท้อนมุมมองเหล่านี้ไว้ในกิจกรรมติดตามผล
- ▶ คำนึงถึงการได้เข้าไปมีส่วนร่วมของบุคคลจากภูมิหลังหลากหลาย รวมถึงชนกลุ่มน้อยและผู้พิการ ตลอดจนดำเนินขั้นตอนจัดทำเอกสารและข้อมูลให้ผู้พิการสามารถเข้าถึงได้

4.14. การใช้ข้อเสนอแนะในการดำเนินการทางศาลและฟ้องคดี

ผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมจำนวนมากให้ความช่วยเหลือบุคคลและกลุ่มที่เรียกร้องสิทธิของพวกเขาผ่านกลไกศาลหรือกึ่งศาลในระดับชาติ ภูมิภาคและระหว่างประเทศ ซึ่งอาจรวมความช่วยเหลือด้านกฎหมายแก่ผู้ร้องทุกข์

ความเห็นทางกฎหมายของผู้เชี่ยวชาญ การสร้างสมรรถภาพของผู้พิพากษา อัยการ ทนายความ และผู้ประกอบการวิชาชีพกฎหมายในการบังคับใช้กฎหมายสิทธิมนุษยชน หรือผลักดันให้เกิดการใช้กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศทั้งโดยนักกิจกรรมและศาล

การใช้และผลักดันให้มีการใช้กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศในกระบวนการศาลระดับชาติและภูมิภาคสามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับหลักกฎหมายสิทธิมนุษยชน ยกตัวอย่างเช่น การตีความบทบัญญัติของสนธิสัญญาในข้อคิดเห็นทั่วไปของคณะกรรมการประจำสนธิสัญญาอาจสร้างความกระจ่างว่าสิทธิจำเพาะหนึ่งสิทธิจะนำมาซึ่งผลอะไรบ้าง

และอาจถูกนำไปพิจารณาโดยศาลในประเทศเมื่อต้องตัดสินคดี ทำนองเดียวกัน การอ้างอิงข้อเสนอแนะจำเพาะของกลไกสิทธิมนุษยชนก็สามารถเพิ่มน้ำหนักให้กับคำร้องขอผู้ทรงสิทธิ





การเรียกร้องเพื่อเข้าถึงยาสามัญในประเทศเคนยา

ในวันที่ 20 เมษายน ค.ศ. 2012

มีคำพิพากษาโด่งดังของศาลสูงแห่งประเทศเคนยาซึ่งระบุว่ามาตราต่าง ๆ ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการต่อต้านการปลอมแปลง ค.ศ. 2008

ไม่ควรครอบคลุมยาสามัญ – จึงถือเป็นการคุ้มครองการได้เข้าถึงการรักษาที่ไม่แพงเกินไป

คดีนี้ถูกยื่นโดยผู้ติดเชื้อ HIV สามคน KELIN

ซึ่งเป็นองค์กรสิทธิมนุษยชนที่ทำงานด้านคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับ

HIV

ในแอฟริกาตะวันออกใต้ให้การสนับสนุนงานวิจัยแก้หัวหน้าทนายความของผู้ยื่นคำร้อง

คดีดังกล่าวซึ่งยังคงต่อเนื่องมาจาก ค.ศ. 2009

โต้แย้งแง่มุมของพระราชบัญญัติว่าด้วยการต่อต้านการปลอมแปลง ค.ศ. 2008

ที่คุกคามการนำเข้ายาสามัญอันรวมถึงยาต้านไวรัส ARVs สำหรับผู้ติดเชื้อ HIV

ผู้รายงานพิเศษของสหประชาชาติเรื่องสิทธิในสุขภาพก็ได้ยื่นบทสรุปคำปรึกษาซึ่งถูกใช้อ้างอิงหลายครั้งในคำพิพากษา

ในคำพิพากษาดังกล่าว ผู้พิพากษา Nguigi

ลงความเห็นว่ารหัสสิทธิทางปัญญาไม่ควรบดบังสิทธิในชีวิต

สิทธิในสุขภาพและสิทธิในการมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

ซึ่งล้วนบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศเคนยา ดังนั้น

ผู้ถือสิทธิบัตรจะไม่สามารถใช้กฎหมายนี้เพื่อให้เกิดความชอบธรรมในการปิดกั้นการนำเข้ายาสามัญ ดังที่ผู้ร้องเรียนท้วงแครง¹⁴

4.15. การแบ่งปันผลลัพธ์ของการติดตามผลและวิธีปฏิบัติที่ดี

กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศและกลไกที่เกี่ยวข้องอาจถูกมองว่าห่างไกลจากความเป็นจริงที่เกิดขึ้นกับผู้ทรงสิทธิ

ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญอิสระในนครเจนีวาจะส่งผลกระทบต่อชีวิตบุคคลธรรมดาได้อย่างไร?

ข้อเสนอแนะจะสามารถผลักดันอย่างไรให้เกิดพฤติกรรมที่ดีขึ้นในหมู่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบซึ่งอาจไม่ทราบว่าคุณจะกรรมการประจำสนธิสัญญาดีอะไร หรือผู้รายงานทำอะไรบ้าง? กระนั้นก็ตาม ความเปลี่ยนแปลงอาจเกิดและเกิดขึ้นได้ –

อย่างไรในหลายกรณีอื่นเนื่องมาจากงานติดตามผลของภาคประชาสังคม

การบันทึกผล การแบ่งปัน

และการเผยแพร่ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการติดตามผลรวมทั้งวิธีปฏิบัติที่ดีได้สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นเข้ามีส่วนร่วม นำไปปฏิบัติตาม

และดัดแปลงประสบการณ์ให้เข้ากับบริบทและเรื่องสำคัญเร่งด่วนของพวกเขา นอกจากนี้

ผู้เชี่ยวชาญที่ทำงานให้กับกลไกสิทธิมนุษยชนต่าง ๆ

ยังให้คุณค่ากับความเห็นที่สะท้อนกลับมาเกี่ยวกับผลกระทบของกลไกเหล่านี้อีกด้วย

¹⁴ คำพิพากษาคือ: <http://bit.ly/L1cEu5> (เข้าชมเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม ค.ศ. 2013)



การแบ่งปันข้อมูลและวิธีปฏิบัติในการป้องกันสิทธิมนุษยชนในการดูแลผู้ป่วยในยุโรปตะวันออกและเอเชียกลาง

โครงการสิทธิมนุษยชนในการดูแลผู้ป่วยจัดทำคู่มือผู้ปฏิบัติงานในประเทศสำหรับทนายความที่สนใจจะดำเนินคดีสิทธิมนุษยชนในนามของผู้ป่วย

คู่มือสามารถนำไปใช้ได้จริงในทางปฏิบัติ

โดยครอบคลุมทั้งกลไกการป้องกันและกลไกทางเลือกอย่างเช่นผู้ตรวจการแผ่นดินและองค์กรที่ออกไปประกอบโรคศิลป์

ตลอดรวมถึงการตรวจสอบสิทธิกับความรับผิดชอบของผู้ป่วยและผู้ให้การดูแลทั้งในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ

ซึ่งรวมถึงการตรวจสอบอย่างถี่ถ้วนเรื่องหลักกฎหมายของคณะกรรมการประจำสนธิสัญญาและงานของกระบวนการพิเศษ

โครงการดังกล่าวยังมีประชาคมวิธีปฏิบัติงาน

ซึ่งเป็นพื้นที่บนเว็บไซต์สำหรับแบ่งปันเอกสารและข้อมูล

ประชาคมวิธีปฏิบัติงานประกอบด้วยสามส่วนคือ การสอนเรื่องกฎหมายและสุขภาพ การอบรมเรื่องสิทธิมนุษยชนในการดูแลผู้ป่วย และเครื่องมือสื่อ¹⁵

4.16. การมีส่วนร่วมในขั้นตอนและวิธีการติดตามผลโดยกลไกสิทธิมนุษยชน

ขั้นตอนและวิธีการติดตามผลภายใต้การนำของกลไกสิทธิมนุษยชนอาศัยความร่วมมือของรัฐบาลและการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคประชาสังคม ส่วนต่อไปนี้จะบรรยายถึงขั้นตอนและวิธีการติดตามผลที่ใช้กันอยู่

¹⁵ <http://health-rights.org/>



5. ขั้นตอนและวิธีการติดตามผลโดยกลไกสิทธิมนุษยชน

การประเมินความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามมาจากข้อเสนอแนะด้านสิทธิมนุษยชน การเรียนรู้ว่าเกิดอะไรขึ้นบ้างภายหลังกลไกสิทธิมนุษยชนได้ตรวจสอบประเทศภายใต้กระบวนการของกลไก

การทำความเข้าใจกับผลกระทบในระดับพื้นที่จากโครงสร้างสิทธิมนุษยชนขององค์การสหประชาชาติ ส่วนเป็นความสนใจและจุดมุ่งหมายหลักของกลไกสิทธิมนุษยชน นับจากก่อตั้งขึ้นมา กลไกทั้งหลายตระหนักดีว่าความมีประโยชน์ของพวกเขาจะดูได้จากการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกที่พวกเขาสามารถทำให้เกิดขึ้นหรือเฝ้าเห็นว่าให้เป็นไปได้

หลักฐานการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกคือหลักฐานแสดงความมีประสิทธิภาพของพวกเขา “การพยายามอย่างหนักเพื่อหาหลักฐาน” ดังกล่าวส่งผลไปสู่การพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ

ในการติดตามผลของกลไกแต่ละประเภท

บางรูปแบบถูกทำให้เป็นกระบวนการอย่างทางการเช่นกระบวนการติดตามผลของทศวรรษที่สั่งเกิด ที่จัดทำโดยคณะกรรมการประจำสนธิสัญญาหลายคณะ

ส่วนบางรูปแบบเป็นการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเช่นรายงานติดตามผลการตรวจเยี่ยมประเทศที่จัดทำโดยผู้รายงานพิเศษบางราย ในกรณีอื่น ๆ

การติดตามผลอาจกระทำแบบเฉพาะกิจเช่นการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาคเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดำเนินการตามข้อเสนอแนะด้านสิทธิมนุษยชน

ส่วนที่จะตามมาอธิบายถึงช่องทางเหล่านี้อย่างลงลึกในรายละเอียดมากขึ้น

5.1. คณะกรรมการประจำสนธิสัญญาสิทธิมนุษยชน

ขั้นตอนการติดตามผลของบทสรุปข้อสังเกต

คณะกรรมการประจำสนธิสัญญาจัดให้มีกระบวนการช่วยเหลือรัฐภาคีในการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่รวมอยู่ในบทสรุปข้อสังเกตหรือคำตัดสินกรณีต่าง ๆ

ที่ถูกหยิบยกขึ้นมาภายใต้กระบวนการร้องเรียนส่วนบุคคล

คณะกรรมการประจำสนธิสัญญาทุกคณะกำหนดให้รัฐกล่าวถึงการติดตามผลในรายงานการดำเนินการตามวาระของพวกเขา คณะกรรมการต่อต้านการทรมาน (CAT)

คณะกรรมการว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ (CERD) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน (HR Committee) คณะกรรมการว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี (CEDAW)

และคณะกรรมการว่าด้วยการบังคับให้สูญหาย (CED) ใช้กระบวนการติดตามผลอย่างเป็นทางการ โดยทั้งห้าคณะเรียกร้องไว้ในบทสรุปข้อสังเกตให้รัฐรายงานกลับไปในหนึ่งปี (สองปีสำหรับ

CEDAW) เกี่ยวกับมาตรการที่ใช้ตอบสนองข้อเสนอแนะเฉพาะหรือ “ข้อกังวลเร่งด่วน”

ที่ดำเนินการไต่สวนเร็ว คณะกรรมการเหล่านี้จะแต่งตั้งผู้

รายงานหรือผู้ประสานงานการติดตามผลขึ้นมา ซึ่งรับผิดชอบประเมินรายงาน





การติดตามผลที่รัฐภาคีอื่นและจากนั้นนำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการ มีสมาชิกบางคนของคณะกรรมการประจำสนธิสัญญาเคยเขียนรัฐภาคีตามคำเชิญด้วยจุดมุ่งหมายที่จะติดตามรายงานและการดำเนินการตามบทสรุปข้อสังเกต

ส่วนคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนนั้น หลังจากได้รับรายงานการติดตามผลจากรัฐภาคีใดแล้ว ผู้รายงานพิเศษเรื่องการติดตามผลจะจัดทำรายงานความคืบหน้าในแต่ละสมัยประชุม ซึ่งจะรวมสรุปย่อรายงานการติดตามผลของรัฐภาคีและข้อมูลจากองค์กรภาคประชาสังคมตลอดจนแหล่งข้อมูลอื่น

อีกทั้งจัดทำผลการประเมินของคณะกรรมการตามหลักเกณฑ์วิธีประเมินการติดตามผล (ดูตารางด้านล่าง)

จากนั้นคณะกรรมการจะแจ้งรัฐภาคีให้ทราบถึงคำตัดสินเกี่ยวกับเรื่องรายงานการติดตามผล หากรัฐภาคีไม่ให้ความร่วมมือกับกระบวนการติดตามผล หรือใช้มาตรการที่คณะกรรมการเห็นว่ายังไม่เป็นที่น่าพอใจ ผู้รายงานก็สามารถร้องขอให้มีการประชุมกับผู้แทนของรัฐภาคีดังกล่าว



หลักเกณฑ์วิธีประเมินการติดตามผลของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน

คำตอบ/การดำเนินการที่น่าพอใจ

A คำตอบน่าพอใจอย่างมาก

คำตอบ/การดำเนินการที่น่าพอใจบางส่วน

B1 มีการดำเนินการมากมาย แต่ยังต้องการข้อมูลเพิ่มเติม
B2 เริ่มดำเนินการเบื้องต้น แต่ยังต้องการข้อมูลเพิ่มเติม

คำตอบ/การดำเนินการไม่น่าพอใจ

C1 ได้รับคำตอบ แต่การดำเนินการไม่เป็นไปตามข้อเสนอแนะ
C2 ได้รับคำตอบแต่ไม่เกี่ยวข้องข้อกับข้อเสนอแนะ

ขาดความร่วมมือกับคณะกรรมการ

D1 ไม่ได้รับคำตอบภายในเวลาที่กำหนด
หรือไม่ได้รับคำตอบสำหรับคำถามเฉพาะเจาะจงในรายงานเลย
D2 ไม่ได้รับคำตอบหลังจากส่งคำถามไปแล้ว

มาตรการที่ใช้ขัดกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

E คำตอบบ่งชี้ว่ามีการใช้มาตรการที่ขัดกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ



ภาคประชาสังคมสามารถมีส่วนร่วมได้อย่างไร?

โดยคล้ายคลึงกับรายงาน “เงา” หรือ “ทางเลือก” ที่ยื่นเพื่อการพิจารณารายงานของรัฐบาลและรายการประเด็น ผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมอาจยื่นข้อมูลตามกรอบร่างของกระบวนการติดตามผลในกรณีเช่นนี้ ข้อมูลที่เสนอควรเน้นขั้นตอนการติดตามผลจำเพาะเจาะจงไปที่ข้อเสนอแนะซึ่งระบุไว้ในบทสรุปข้อสังเกต และควรเป็นข้อมูลที่กระชับ¹⁶ เกี่ยวกับการดำเนินการโดยหน่วยงานรัฐรวมทั้งประเมินประสิทธิภาพด้วย ความล้มเหลวในการใช้มาตรการที่จำเป็นเพื่อดำเนินการตามข้อเสนอแนะอาจถูกกล่าวถึงไว้เช่นกัน ผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมอาจประสงค์จะแสดงความเห็นต่อคำตอบของรัฐ ข้อมูลที่นำเสนอโดยผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมสำหรับกระบวนการติดตามผลใช้กฎเกณฑ์เดียวกันกับข้อมูลที่ยื่นเพื่อการพิจารณารายงานของรัฐบาลและรายการประเด็น และถือว่าเป็นข้อมูลเปิดเผยโดยจะปรากฏอยู่บนเว็บไซต์ของ OHCHR แต่หากมีการร้องขอโดยองค์กรที่ยื่นข้อมูลก็จะถูกปิดเป็นความลับ

การใช้บทสรุปข้อสังเกตของ CRC ในระดับชาติ

เพื่อเป็นการส่งเสริมแนวทางวงจรให้เกิดการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำรายงานของคณะกรรมการว่าด้วยสิทธิเด็ก (CRC) อีกทั้งกระตุ้นให้ภาคประชาสังคมใช้ข้อเสนอแนะของ CRC อย่างเต็มที่ในงานรณรงค์ของพวกเขา ทั้งนี้ องค์กร Child Rights Connect ได้รวบรวมชุดกรณีศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมติดตามผลต่าง ๆ ของผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมและสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไว้¹⁷

นอกจากนี้

สมาชิกคณะกรรมการประจำสนธิสัญญาอาจมีส่วนร่วมในการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาค ระดับอนุภูมิภาคหรือระดับชาติในเรื่องการดำเนินการซึ่งภาคประชาสังคม หน่วยงานสหประชาชาติและ OHCHR หรือรัฐบาลจัดขึ้น จึงขอชักชวนให้ภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมในการประชุมเหล่านี้

¹⁶ CEDAW เรียกร้องให้ข้อมูลที่ยื่นจำกัดความยาวไม่เกิน 3,500 คำ.

¹⁷ www.childrightsnet.org/NGOGroup/CRC/FollowUp/



การตรวจเยี่ยมเพื่อติดตามผลโดยคณะอนุกรรมการต่อต้านการทรมาน

คณะอนุกรรมการต่อต้านการทรมาน (SPT) ซึ่งจัดตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 2007 ภายใต้พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน จะตรวจเยี่ยมสถานที่คุมขังและสถานที่ซึ่งลิดรอนเสรีภาพภายในดินแดนรัฐภาคีเพื่อค้นหาข้อเท็จจริง สถานที่ดังกล่าวรวมถึงสถานีตำรวจ เรือนจำ สถานับสุขภาพจิตและดูแลทางสังคม เมื่อเสร็จสิ้นการตรวจเยี่ยม คณะอนุกรรมการจะสื่อสารข้อเสนอแนะและข้อสังเกตไปยังรัฐดังกล่าวผ่านทางรายงานปีถัดไป

หาก SPT เห็นสมควรก็อาจเสนอให้มีการเยือนรัฐในช่วงเวลาสั้น เพื่อติดตามผลภายหลังการตรวจเยี่ยมตามปกติแล้ว ในเดือนกันยายน ค.ศ. 2010 SPT เดินทางไปติดตามผลครั้งแรกที่ประเทศปารากวัย ซึ่งภาคประชาสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมด้วย

การติดตามผลจากคำตัดสินในกรณีข้อร้องเรียนส่วนบุคคล

ภายใต้บางสถานการณ์

คณะกรรมการประจำสนธิสัญญาสิทธิมนุษยชนอาจพิจารณาข้อร้องเรียนหรือการสื่อสารข้อมูลส่วนบุคคล¹⁸ ด้วยกระบวนการนี้

บุคคลที่อ้างว่าสิทธิของเขาหรือเธอตามสนธิสัญญาใดถูกละเมิดสามารถยื่นข้อร้องเรียนกับคณะกรรมการประจำสนธิสัญญาเพื่อกำหนดว่ารัฐที่เป็นภาคีของสนธิสัญญานั้นและได้ยอมรับอำนาจของคณะกรรมการประจำสนธิสัญญาดังกล่าวในการพิจารณาข้อร้องเรียนจากบุคคลตั้งแต่ต้น ข้อร้องเรียนจะได้รับการประเมินตามหลักเกณฑ์การรับ

หากเข้าข่ายที่จะรับไว้ได้ข้อร้องเรียนจะถูกพิจารณามูลและคณะกรรมการประจำสนธิสัญญาจะมีคำตัดสินว่าเกิดการละเมิดบทบัญญัติของสนธิสัญญาตามที่อ้างหรือไม่

ในกรณีที่คณะกรรมการประจำสนธิสัญญาตัดสินว่าผู้ร้องได้รับความเสียหายจากการละเมิด คณะกรรมการจะกำหนดให้รัฐส่งมอบข้อมูลซึ่งโดยปกติภายในเวลาหกเดือนเกี่ยวกับขั้นตอนที่รัฐใช้ดำเนินการเพื่อให้คำตัดสินของคณะกรรมการประจำสนธิสัญญา มีผลบังคับ ต่อ จากนั้นคำตอบของรัฐจะถูกส่งต่อไปยังผู้ร้องเรียนซึ่งอาจให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับข้อมูลของรัฐยื่นได้

¹⁸ จนถึงเดือนกรกฎาคม ค.ศ.

2013 กระบวนการนี้ยังคงใช้กับกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง อนุสัญญาว่าทรมานระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ อนุสัญญาต่อต้านการทรมานอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบอนุสัญญาว่าทรมานระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลจากการบังคับให้สูญหาย กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิของผู้พิการ กระบวนการนี้มีผลบังคับใช้กับอนุสัญญาว่าทรมานระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิของแรงงานย้ายถิ่นฐาน และสมาชิกในครอบครัวและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเมื่อมีรัฐภาคีจำนวน 10 รัฐได้ทำคำประกาศที่จำเป็นภายใต้มาตรา 77 ของอนุสัญญาว่าทรมานระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิของแรงงานย้ายถิ่นฐานและสมาชิกในครอบครัว และให้สัตยาบันพิธีสารเลือกรับล่าสุดของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก



คณะกรรมการประจำสนธิสัญญาบางคณะ โดยเฉพาะคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน CAT, CERD และ CEDAW

ได้จัดตั้งกระบวนการติดตามตรวจสอบการดำเนินการตามคำตัดสินของคณะกรรมการกระบวนการดังกล่าวประกอบด้วย การแต่งตั้งผู้รายงานซึ่งได้รับมอบหมายหน้าที่ให้ติดตามผลการดำเนินการตามคำตัดสิน

โดยพวกเขาได้รับแต่งตั้งเป็นระยะเวลาหนึ่งหรือเพียงเพื่อติดตามกรณีจำเพาะอย่างเช่นในกรณีของ CEDAW

เมื่อคำตบจากรัฐเกี่ยวกับขั้นตอนที่ใช้ดำเนินการตามคำตัดสินไม่เป็นที่น่าพอใจหรือรัฐไม่เต็มใจที่จะให้ข้อมูล ผู้รายงานอาจจัดให้มีการปรึกษาหารือกับผู้แทนทางการทูตของรัฐบาลคตินั้น โดยส่วนมากจะเป็นนักการทูตที่เป็นคณะผู้แทนถาวรในนครเจนีวาหรือนิวยอร์ก

ภาคประชาสังคมสามารถมีส่วนร่วมได้อย่างไร?

ในสถานการณ์ที่ผู้มีส่วนภาคประชาสังคมเข้าไปเกี่ยวข้องกับข้อร้องเรียนส่วนบุคคล (เช่น เนื่องจากพวกเขาช่วยเหลือผู้ร้องในการยื่นคำร้อง)

พวกเขาอาจให้ข้อมูลได้ว่าคำตัดสินได้ถูกดำเนินการอย่างไรบ้าง

การประเมินการดำเนินการตามคำตัดสินเรื่องสิทธิมนุษยชน

ใน ค.ศ. 2010 องค์การ Open Society Justice Initiative จัดพิมพ์รายงานที่มีชื่อว่า *จากคำพิพากษาสู่ความยุติธรรม – การดำเนินการตามคำตัดสินเรื่องสิทธิมนุษยชนในระดับระหว่างประเทศและระดับภูมิภาค (From judgment to justice – Implementing international and regional human rights decisions)* ซึ่งพิจารณาปัญหาท้าทายในการดำเนินการตามคำตัดสินขององค์กรสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศและในภูมิภาค

อันได้แก่คณะกรรมการประจำสนธิสัญญาขององค์การสหประชาชาติ ระบบของทวีปแอฟริกา ทวีปยุโรปและระหว่างประเทศในทวีปอเมริกา รายงานดังกล่าวเห็นว่าแม้จะประสบความสำเร็จในช่วง 25 ปีที่ผ่านมา แต่ระบบเหล่านี้เผชิญกับอุปสรรคในการแปรเปลี่ยนคำตัดสินไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางปฏิบัติ ในหลายกรณีแม้คำตัดสินที่โดดเด่นก็ยังไม่สามารถทำให้เกิดการปฏิรูปอย่างสำคัญได้ เมื่อวิเคราะห์การดำเนินการตามคำตัดสินของคณะกรรมการประจำสนธิสัญญา รายงานนี้พบว่า “โดยทั่วไป

การดำเนินการที่ประสบผลสำเร็จเกิดขึ้นในกรณีทางการเมืองที่เด่นชัดมากกับกรณีที่กำลังหาวิธีด้วยจารีตของหลักนิติธรรมอันซับซ้อน

การดำเนินการที่เกิดขึ้นได้มักสืบเนื่องมาจากภาคประชาสังคมที่แข็งแกร่งซึ่งสามารถเสริมความพยายามติดตามผลของคณะกรรมการและใช้แรงกดดันอื่น ๆ จากภายในประเทศ”



5.2. คณะมนตรีสิทธิมนุษยชน

การติดตามผลการดำเนินงานของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชน

มติ 60/251 ของที่ประชุมสมัชชาใหญ่สหประชาชาติซึ่งจัดตั้งคณะมนตรีสิทธิมนุษยชน (คณะมนตรี)

มีความเห็นว่าวิธีการทำงานของคณะมนตรีจะต้อง**เปิดให้มีการอภิปรายติดตามผลของข้อเสนอแนะและการดำเนินการตามข้อเสนอแนะเหล่านั้น**

คณะมนตรีจะติดตามผลเรื่องสิทธิมนุษยชนที่อภิปรายกันโดย:

- ▶ อ้างอิงชัดเจนถึงการติดตามผลในมติและคำตัดสินทั้งหลายที่คณะมนตรีรับรอง โดยทั่วไปมติต่าง ๆ จะประกอบด้วยข้อกำหนดว่าคณะมนตรี “ยังคงสงวนสิทธิ์ที่จะพิจารณาเรื่องดังกล่าว” ซึ่งหมายความว่าหัวข้อดังกล่าวจะยังเป็นเรื่องที่คณะมนตรีจะหยิบยกขึ้นมาอภิปรายต่อไปในการประชุมสมัยหน้า
- ▶ จัดประชุมทั้งสมัยสามัญและพิเศษตามประเด็นวาระที่เกิดซ้ำอีกอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นเรื่องปกติสำหรับการประชุมสามัญแม้ว่าอาจเป็นไปได้ที่จะมีการเรียกประชุมสมัยพิเศษสำหรับหัวข้อเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน (เช่น การประชุมสมัยพิเศษเรื่องสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในสาธารณรัฐอาหรับซีเรียในปี ค.ศ. 2011 และ 2012)
- ▶ มอบหมายหน้าที่ให้กับกลไกของคณะมนตรีอันได้แก่กระบวนการพิเศษ หรือหน่วยงานภายใต้กำกับ หรือ OHCHR เพื่อให้ดำเนินขั้นตอนบางประการและรายงานกลับมาให้คณะมนตรีทราบในการประชุมสมัยหน้า
คณะมนตรีอาจตัดสินใจตั้งกลไกเฉพาะกิจขึ้นอย่างเช่นคณะกรรมการไต่สวนหรือคณะค้นหาข้อเท็จจริงโดยให้อำนาจเพื่อทำการสอบสวนกรณีละเมิดสิทธิมนุษยชนและยื่นรายงานพร้อมข้อค้นพบให้คณะมนตรีพิจารณา ส่วนหน้าที่อื่น ๆ ที่คณะมนตรีมักมอบหมายคือการจัดทำงานศึกษาหรือการจัดประชุมผู้เชี่ยวชาญหรือวงอภิปราย

ภาคประชาสังคมสามารถมีส่วนร่วมได้อย่างไร?

แบบนิมของการติดตามผลดังที่กล่าวมาข้างต้นเป็นมาตรฐานวิธีทำงานของคณะมนตรี รูปแบบการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมจึงเป็นเช่นเดียวกันและรวมความเป็นไปได้สำหรับ NGOs ที่จะได้รับสถานะที่ปรึกษาของ ECOSOC เพื่อสามารถจัดทำคำแถลงทั้งเป็นลายลักษณ์อักษรและโดยวาจา ตลอดจนจัดกิจกรรมเคียงคู่กันไป NGOs ที่ไม่ได้เดินทางไปนครเจนีวาเพื่อเข้าร่วมประชุมของ



คณะมนตรีก็อาจแถลงโดยวาจาผ่านข้อความทางวิดีโอในบางประเด็นวาระ
สำหรับคำแนะนำเพิ่มเติมกรุณาดูคู่มือสำหรับภาคประชาสังคม –
การประสานความร่วมมือกับโครงการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Handbook for civil
society – *Working with the United Nations human rights programme*)
และแนวปฏิบัติสำหรับภาคประชาสังคมเกี่ยวกับการประชุมของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชน (Practical
Guide for civil society on the Human Rights Council¹⁹) ของ OHCHR รวมทั้งเว็บเพจของ
OHCHR²⁰

นอกเหนือจากคำแถลงเป็นลายลักษณ์อักษรและโดยวาจา รวมทั้งกิจกรรมคู่ขนานแล้ว
ถือเป็นหลักปฏิบัติที่จะเชิญภาคประชาสังคมเข้าร่วมสนับสนุนงานศึกษาและการประชุมผู้เชี่ยวชาญ
และแฉะวงอภิปรายภายใต้อาณัติของคณะมนตรี ยิ่งกว่านั้น NGOs
อาจมีส่วนร่วมในการประชุมเปิดอันไม่เป็นทางการซึ่งจัดขึ้นควบคู่กันกับการประชุมคณะมนตรี
เพื่ออภิปรายก่อกำเนิดเรื่องเนื้อหาของร่างมติต่าง ๆ

ในท้ายสุด

มติและคำตัดสินของคณะมนตรีจะบ่งชี้ให้เห็นพันธสัญญาของรัฐที่จะคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิ
มนุษยชน อีกเช่นกันที่ภาคประชาสังคมอาจจัดทำผัง ลำดับเรื่องสำคัญเร่งด่วน
และลงมือดำเนินการเพื่อกดดันให้เกิดการปฏิบัติตามพันธสัญญาสิทธิมนุษยชนที่ระบุไว้ในมติ
และคำตัดสินของคณะมนตรีซึ่งอยู่ในความสนใจของพวกเขา

หน่วยงาน ทั่วโลก และภาคีภายใต้กำกับ

ข้อเสนอแนะจำนวนมากมาจากหน่วยงานและภาคีภายใต้กำกับของคณะมนตรี ซึ่งได้แก่:

- ▶ กระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชน (UPR) (ดูส่วนที่ 5.4 ของคู่มือเล่มนี้)
- ▶ คณะกรรมการที่ปรึกษาของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชน
- ▶ กระบวนการร้องเรียน
- ▶ กระบวนการพิเศษ (ดูส่วนที่ 5.3 ของคู่มือเล่มนี้)
- ▶ เวทีสภาสังคม
- ▶ เวทีหารือประเด็นชนกลุ่มน้อย
- ▶ ทั่วโลกผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิของชนท้องถิ่นดั้งเดิม
- ▶ เวทีหารือประเด็นธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน

¹⁹ หาได้ที่ www.ohchr.org/EN/AboutUs/Pages/CivilSociety.aspx

²⁰ www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/Pages/NgoParticipation.aspx



ดูคำแนะนำสำหรับการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมในโลกเหล่านี้ได้จากคู่มือสำหรับภาคประชาสังคม – การประสานความร่วมมือกับโครงการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ แนวปฏิบัติสำหรับภาคประชาสังคมเกี่ยวกับการประชุมของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชน และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับเวทีสภาสังคม (Practical Guide on the Social Forum) ของ OHCHR²¹

5.3. กระบวนการพิเศษ

การติดตามผลการตรวจเยี่ยมประเทศ

ผู้ทรงอำนาจัดกระบวนการพิเศษจำเป็นต้องได้รับคำเชิญจากรัฐบาลให้ไปเยือนประเทศ กระบวนการพิเศษติดตามผลคำร้องขอเพื่อไปตรวจเยี่ยมประเทศโดย:

- ▶ ทำให้อำนาจร้องขอเยือนประเทศเป็นที่เปิดเผยในรายงานของพวกเขา บนเว็บไซต์ของพวกเขา ในช่วงกิจกรรมสาธารณะ และในสื่อ
- ▶ จัดประชุมกับผู้แทนทางการทูตของประเทศเหล่านั้น
- ▶ เยือนต้นทางงานในประเทศหรือภูมิภาคซึ่งสามารถแผ้วถางทางไปสู่คำเชิญอย่างเป็นทางการ (เช่น การเยือนด้านวิชาการ) และ
- ▶ เขียนคำเตือนอย่างเป็นทางการเรื่องคำร้องขอของพวกเขา และทำให้เป็นที่รับรู้ทั่วไป

ภายหลังการตรวจเยี่ยมประเทศแล้ว

กระบวนการพิเศษได้พัฒนาวิธีปฏิบัติสำหรับการติดตามผลไว้หลากหลายวิธี อันได้แก่:

1. การเยือนประเทศเพื่อติดตามผล

อำนาจัดหลายประเภทไปเยือนประเทศด้วยเป้าหมายที่ชัดเจนที่จะติดตามผลจากการตรวจเยี่ยมประเทศครั้งที่ผ่านมา

การเยือนเหล่านี้ทำให้สามารถประเมินได้ถึงความก้าวหน้าและความล้มเหลวเมื่อเทียบกับข้อค้นพบและข้อเสนอแนะของการเยือนครั้งก่อน

การเยือนเพื่อติดตามผลเป็นวิธีปฏิบัติที่ดีแต่ทว่าจากจำนวนการเยือนประเทศ 40-50

ครั้งต่อปีของกระบวนการพิเศษ มีเพียงไม่กี่ครั้งที่เป็นการเยือนเพื่อติดตามผล

ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากทรัพยากรอันจำกัด

²¹ หาดูได้ที่ www.ohchr.org/EN/AboutUs/Pages/CivilSociety.aspx



ตัวอย่างการเยือนประเทศเพื่อติดตามผล

ผู้รายงานพิเศษเรื่องการด่าเด็ก การด่าประเวณีเด็ก และสื่อลามกเกี่ยวกับเด็ก

→ ค.ศ. 2012: ประเทศกัวเตมาลา (A/HRC/22/54/Add.1)

ผู้รายงานพิเศษเรื่องการทรมานและการปฏิบัติหรือลงโทษอื่น ๆ อย่างโหดร้าย
ไร้มนุษยธรรมหรือย่ำยีศักดิ์ศรี

→ ค.ศ. 2012: ประเทศอุรุกวัย (A/HRC/22/53/Add.3)

ผู้รายงานพิเศษเรื่องรูปแบบร่วมสมัยของการเหยียดเชื้อชาติ
การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ ความหวาดกลัวคนต่างชาติ
และการไม่ยอมรับความแตกต่าง

→ ค.ศ. 2011: ประเทศอังกฤษ (A/HRC/20/33/Add.1)

ผู้รายงานพิเศษเรื่องความรุนแรงต่อสตรี สาเหตุและผลกระทบที่ตามมา

→ ค.ศ. 2011: ประเทศสหรัฐอเมริกา (A/HRC/17/26/Add.5)

→ ค.ศ. 2010: ประเทศเอลซัลวาดอร์ (A/HRC/17/26/Add.2) และประเทศอัลจีเรีย
(A/HRC/17/26/Add.3)

ผู้รายงานพิเศษเรื่องการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานระ
หว่างต่อต้านการก่อการร้าย

→ ค.ศ. 2011: ประเทศดูนิเชีย (A/HRC/16/51/Add.2)

2. รายงานการติดตามผล

อาณัติหลายประเภทจัดพิมพ์รายงานการติดตามผลโดยอาศัยข้อมูลที่ได้รับจากรัฐบาล
สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และภาคประชาสังคม

วิธีปฏิบัติที่น่าสนใจของรายงานติดตามผลการตรวจเยี่ยมประเทศได้รับการพัฒนาขึ้นโดยคุณ

ะทำงานเรื่องการสูญหายโดยถูกบังคับหรือไม่สมัครใจ (Working Group on enforced or

involuntary disappearances) ผู้รายงานพิเศษเรื่องการทรมาน (Special Rapporteur on torture)

ผู้รายงานพิเศษเรื่องการสังหารนอกกระบวนการยุติธรรม อย่างรวบรัด

และโดยพลการ (Special Rapporteur on extrajudicial, summary or arbitrary executions)

ผู้รายงานพิเศษเรื่องสิทธิมนุษยชนกับความยากจนสุดขีด (Special Rapporteur on human rights

and extreme poverty) และผู้รายงานพิเศษเรื่องเสรีภาพทางศาสนาหรือความเชื่อ (Special

Rapporteur on freedom of religion or belief)



รายงานการติดตามผลของคณะทำงานเรื่องการสูญหายโดยถูกบังคับหรือไม่สมัครใจ

ใน ค.ศ. 2010

คณะทำงานเรื่องการสูญหายโดยถูกบังคับหรือไม่สมัครใจได้รับรองรูปแบบสำหรับรายงานการติดตามผล โดยวิธีจัดทำเป็นตารางสะท้อนข้อเสนอแนะของคณะทำงานการบรรยายถึงสถานการณ์ในประเทศระหว่างการตรวจเยี่ยมและภาพรวมของขั้นตอนที่ใช้โดยอาศัยข้อมูลที่รวบรวมโดยคณะทำงานจากแหล่งข้อมูลทั้งฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายเอกชน ตั้งแต่นั้นมา

คณะทำงานได้ออกรายงานการติดตามผลความคืบหน้าและความล้มเหลวของสถานการณ์การบังคับให้สูญหายภายหลังการเยือนประเทศโคลอมเบีย เอลซัลวาดอร์ กัวเตมาลา ฮอนดูรัส มอริออคโด และเนปาล



ตารางการติดตามผลของผู้รายงานพิเศษเรื่องเสรีภาพทางศาสนาหรือความเชื่อ

ผู้รายงานพิเศษเรื่องเสรีภาพทางศาสนาหรือความเชื่อส่งจดหมายติดตามผลหลังจากตรวจเยี่ยมประเทศแล้วเพื่อขอข้อมูลล่าสุดเกี่ยวกับการดำเนินการตามข้อเสนอแนะในระดับชาติ ตารางติดตามผลของเหล่าประเทศที่ถูกตรวจเยี่ยมตั้งแต่ ค.ศ. 2005

ประกอบด้วยข้อสรุปและข้อเสนอแนะจากรายงานการตรวจเยี่ยมประเทศและข้อมูลการติดตามผลจากเอกสารสหประชาชาติที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชน กระบวนการพิเศษและคณะกรรมการประจำสนธิสัญญา²²

3. กิจกรรมติดตามผล ไม่ว่าจะเป็นการริเริ่มโดยกระบวนการพิเศษ รัฐบาล สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ภาคประชาสังคม หรือ OHCHR ก็ตาม กิจกรรมติดตามผลระดับชาติ ระดับภูมิภาค หรือระดับนานาชาติอาจเป็นประโยชน์ต่อการประเมินความคืบหน้าและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์รวมทั้งปัญหาท้าทายในการดำเนินการตามข้อเสนอแนะจากการตรวจเยี่ยมประเทศ กิจกรรมดังกล่าวอาจอยู่ในรูปแบบการประชุมโต๊ะกลม การประชุมผู้เชี่ยวชาญ หรือการประชุมทั่วไป

²² www.ohchr.org/EN/Issues/FreedomReligion/Pages/Visits.aspx



การประชุมเชิงปฏิบัติการว่าด้วยทาสในประเทศมอริตาเนีย

ในเดือนมกราคม ค.ศ. 2013

ผู้รายงานพิเศษเรื่องรูปแบบการค้าทาสยุคใหม่เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อติดตามผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของเธอภายหลังตรวจเยี่ยมประเทศมอริตาเนียแล้ว เจ้าหน้าที่รัฐบาลและองค์กรภาคประชาสังคมที่เข้าร่วมประชุมได้จัดทำแผนสำหรับดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้รายงานพิเศษ สำนักงาน OHCHR ประจำมอริตาเนียทำงานร่วมกับองค์กรภาคประชาสังคมเพื่อผลักดันให้รัฐบาลรับรองและดำเนินการตามแผนดังกล่าวอย่างเป็นทางการ

การเผยแพร่ข้อค้นพบเรื่องสถานการณ์ของชนท้องถิ่นดั้งเดิมในประเทศชิลีและประเทศอาร์เจนตินา

ในเดือนมกราคม ค.ศ. 2010

ผู้รายงานพิเศษเรื่องสถานการณ์สิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของชนท้องถิ่นดั้งเดิมจัดประชุมผ่านวิดีโอเกี่ยวกับสิทธิของชนท้องถิ่นดั้งเดิมในประเทศชิลี การประชุมผ่านวิดีโอครั้งนั้นถูกแพร่ภาพออกอากาศพร้อมกันในเมืองท่าเมืองของประเทศ ด้วยความสนับสนุนจากผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมและสำนักงาน OHCHR ระดับภูมิภาคอเมริกาใต้ ในการนำเสนอของเขา ผู้รายงานพิเศษอธิบายถึงข้อสรุปและข้อเสนอแนะที่ระบุอยู่ในรายงานการตรวจเยี่ยมประเทศของเขา

ใน ค.ศ. 2012

ผู้รายงานพิเศษทำเช่นเดียวกันกับประสบการณ์ที่ได้รับในประเทศอาร์เจนตินา โดยทีมประจำประเทศขององค์การสหประชาชาติเป็นผู้จัดการประชุมผ่านวิดีโอ

ภาคประชาสังคมสามารถมีส่วนร่วมได้อย่างไร?

- ▶ คำขอเยือนประเทศ
 - เสนอให้ผู้ทรงอำนาจเรียกร้องขอตรวจเยี่ยมประเทศ พร้อมทั้งป้อนข้อมูลสำคัญเพื่อใช้เป็นเหตุผลในการตรวจเยี่ยม
 - ดอยรับคำแจ้งกล่าวเรื่องคำร้องขอตรวจเยี่ยมที่รอผลอยู่ผ่านข่าวสารล่าสุดทางอีเมลถึงภาคประชาสังคมจาก OHCHR
 - โนมินั๋วรัฐบาลและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (เช่น สมาชิกรัฐสภา สภานิติบัญญัติ) เพื่อให้คำร้องขอตรวจเยี่ยมประเทศเป็นผล
- ▶ เข้าร่วมในการเตรียมและทำการเยือนเพื่อติดตามผลเกิดขึ้นได้
- ▶ สนับสนุนด้านข้อมูลสำหรับรายงานการติดตามผล
- ▶ เสนอ เข้าร่วม และก้าวเป็นไปได้จัดกิจกรรมเพื่อการติดตามผล



การติดตามผลของข้อร้องเรียน

กระบวนการพิเศษทุกประเภทจะยื่นรายงานร่วมกับข้อร้องเรียนที่ได้รับให้กับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนในการประชุมสามัญแต่ละสมัย

รายงานข้อร้องเรียนซึ่งจัดทำขึ้นปีละสามครั้งประกอบด้วยสรุปย่อคำกล่าวหาที่ถูกสื่อสารไปยังรัฐที่เกี่ยวข้องหรือหน่วยงานอื่น ๆ

สามารถดูเนื้อหาของคำสื่อสารที่ส่งออกไปและคำตอบจากรัฐบาลเหล่านั้นได้ผ่านทางลิงค์เชื่อมโยง

กระบวนการพิเศษอาจรับและพิจารณาข้อมูลเพิ่มเติมของกรณีร้องเรียนที่มีการสื่อสารออกไป โดยปกติข้อมูลเพิ่มเติมจะได้รับจากแหล่งข้อมูลเดียวกับที่ส่งข้อมูลเบื้องต้นมาให้ ใน ค.ศ. 2012

กระบวนการพิเศษรับข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับข้อร้องเรียนเป็นจำนวน 21 % ของกรณีทั้งหมด

กระบวนการพิเศษอาจส่งคำสื่อสารเพื่อติดตามผลของข้อร้องเรียนหากเกิดความก้าวหน้าที่อื้อต่อการเข้าไปยุ่งเกี่ยวครั้งใหม่ได้

การสื่อสารเพื่อติดตามผลมากมายอาศัยข้อมูลเพิ่มเติมที่ส่งมา ใน ค.ศ. 2012 นั้น 31 % ของคำสื่อสารทั้งหมดเป็นเรื่องการติดตามผล

นอกจากนี้ การติดตามผลของข้อร้องเรียนยังเกิดขึ้นระหว่างการเยือนประเทศ

หรือโดยผ่านการปรึกษาหารือทางการทูตกับผู้แทนของรัฐที่เกี่ยวข้อง

ในไม่กี่กรณีเชิงสัญลักษณ์ กระบวนการพิเศษอาจใช้วิธีการออกข่าวแจกสื่อ

การติดตามผลของข้อร้องเรียนทำต่อไปได้อีกโดยผ่านข้อสังเกตในรายงานประจำปีของผู้ทรงอำนาจ

ส่วนใหญ่ข้อสังเกตจะเกี่ยวกับแนวโน้มและรูปแบบของการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศหนึ่ง ระหว่างช่วงเวลาการรายงาน และโยงถึงกรณีส่วนบุคคลจำนวนหนึ่งด้วย



รายงานข้อสังเกตของผู้รายงานพิเศษเรื่องสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและการสมาคม

ตั้งแต่เริ่มได้รับอำนาจใน ค.ศ. 2010 ผู้รายงานพิเศษได้จัดทำรายงานข้อสังเกตสองฉบับ ซึ่งเขากล่าวซ้ำหลายครั้งถึงข้อกังวลเกี่ยวกับกรณีละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างจำเพาะเจาะจง ซึ่งเป็นที่สังเกตได้จากคำตอบของรัฐบาลแก่คำสื่อสารข้อร้องเรียน



ฐานข้อมูลของคณะทำงานเรื่องการคุมขังโดยพลการ

ด้วยการริเริ่มใน ค.ศ. 2011

ฐานข้อมูลของคณะทำงานเรื่องการคุมขังโดยพลการเป็นเครื่องมือวิจัยเชิงปฏิบัติการในการค้นหาความเห็นต่าง ๆ ที่คณะทำงานรับรองตั้งแต่ ค.ศ. 1991

ฐานข้อมูลนี้เอื้อต่องานวิเคราะห์ความเห็นทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณ และสามารถช่วยเหลือผู้เสียหายจากการถูกคุมขังโดยพลการ ผู้ปฏิบัติงานและคนอื่น ๆ ในการยื่นคดีต่อคณะทำงานเพื่อกล่าวหาว่ามีการคุมขังโดยพลการ²³



การติดตามผลการสูญหายโดยถูกบังคับหรือไม่สมัครใจ

คณะทำงานเรื่องการสูญหายโดยถูกบังคับหรือไม่สมัครใจบางบั้นพยายามที่จะจัดตั้งช่องทางสื่อสารระหว่างครอบครัวและรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลสำคัญเพิ่มเติมใด ๆ ที่มีผู้ยื่นเกี่ยวกับคดีที่ยังไม่ยุติจะถูกส่งผ่านไปยังรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง ส่วนข้อมูลจากรัฐบาลเกี่ยวกับคดีเฉพาะใด ๆ ก็จะถูกส่งต่อไปยังผู้ยื่น คณะทำงานจะส่งต่อคำตอบจากรัฐในเรื่องชะตากรรมหรือที่อยู่ของบุคคลผู้สูญหายไปยังผู้ยื่นข้อมูลและเชิญผู้ยื่นมาให้ความเห็นหรือรายละเอียดเพิ่มเติม หากผู้ยื่นข้อมูลไม่ตอบรับภายในเวลาหกเดือน หรือโต้แย้งข้อมูลจากรัฐบาลด้วยเหตุผลที่คณะทำงานเห็นว่าไม่อาจรับฟังได้ ให้ถือว่าคดีนั้นได้รับการชี้แจงเป็นที่กระจ่างแล้ว คดีต่าง ๆ จะยังไม่สิ้นสุดจนกว่าจะได้รับความกระจ่าง ไม่มีการดำเนินการต่อ หรือมีคำตัดสินให้ปิดคดี

คณะทำงานจะยื่นเตือนทุกรัฐบาลที่เกี่ยวข้องปีละครั้งในเรื่องคดีซึ่งยังไม่ได้รับการชี้แจง และปีละสามครั้งสำหรับคดีทั้งหลายที่ต้องมีการดำเนินการเร่งด่วนซึ่งต่อเนื่องมาจากการประชุมครั้งก่อน ทั้งนี้ ด้วยขอบเขตเท่าที่ทำได้และเป็นไปตามคำร้องขอ คณะทำงานจะให้ข้อมูลล่าสุดของคดีจำเพาะกับรัฐบาลที่เกี่ยวข้องหรือผู้ยื่น²⁴

²³ www.unwgadatabase.org/un/

²⁴ ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้จากวิธีการทำงานของคณะทำงานที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว (A/HRC/10/9, Annex 1)

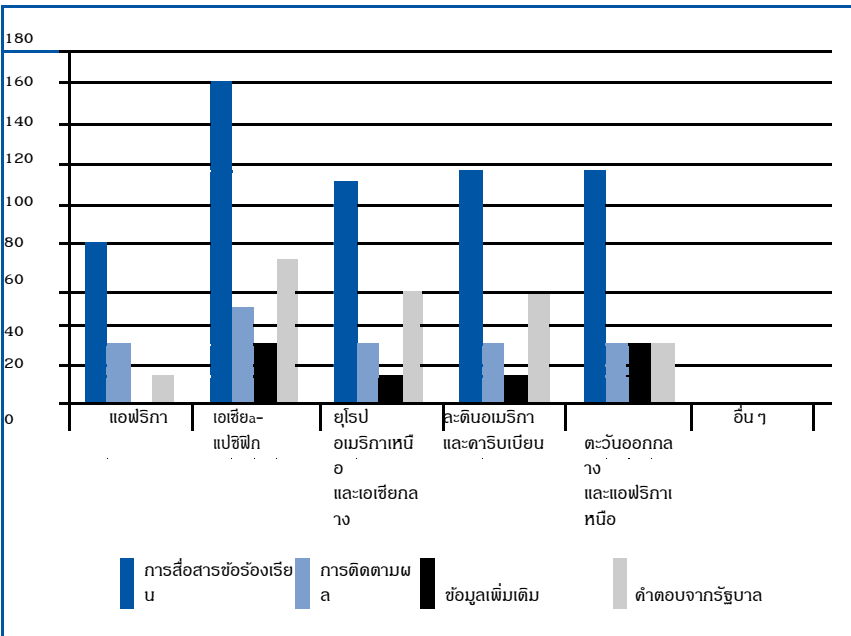


ภาคประชาสังคมสามารถมีส่วนร่วมได้อย่างไร?

- ▶ ตรวจสอบรายงานข้อร้องเรียนอย่างสม่ำเสมอเพื่อจะได้ทราบถึงคำสื่อสารที่ส่งออกไปเกี่ยวกับสถานการณ์และคดีที่อยู่ในความกังวล
- ▶ เผยแพร่รายงานในวงกว้างภายในเครือข่ายระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับชาติ และระดับนานาชาติเพื่อรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับคดี
- ▶ ยื่นข้อมูลพร้อมทั้งข่าวสารล่าสุดเกี่ยวกับพัฒนาการเชิงบวกหรือลบที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารที่ผ่านมา
- ▶ พิจารณาคำตอบจากรัฐบาลและส่งความเห็นที่เกี่ยวข้องกันไปยังกระบวนการพิเศษ
- ▶ พัฒนาการติดต่อสม่ำเสมอกับผู้ทรงอานัติของกระบวนการพิเศษโดยผ่านทีมสนับสนุนของ OHCHR และ
- ▶ ใช้ที่อยู่อีเมล urgent-action@ohchr.org หรือที่อยู่อีเมลปกติของอานัติกระบวนการพิเศษที่รับผิดชอบ โดยสามารถเข้าไปดูสารบบของกระบวนการพิเศษได้ที่: <http://goo.gl/5qoNL>



การสื่อสารข้อร้องเรียนและการติดตามผลแยกตามภูมิภาค ค.ศ. 2012





การติดตามผลของรายงานตามประเด็น

ตามมาตรฐานวิธีปฏิบัติ

กระบวนการพิเศษจะจัดหรือเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อนำเสนอหรืออภิปรายรายงานตามประเด็นประจำปีของพวกเขายื่นต่อคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนหรือที่ประชุมสมัชชาใหญ่ กิจกรรมเหล่านี้อาจขนานไปกับการประชุมคณะมนตรีหรือการประชุมทั่วไปหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการอื่น ๆ เป็นเรื่องปกติเช่นกันที่จะออกข่าวแจกสื่อหรือลงเรื่องราวทางเว็บ พร้อมทั้งจัดแถลงข่าวเกี่ยวกับหัวข้อของรายงาน วันสากลของประเด็นต่าง ๆ ก็อาจเป็นโอกาสอันดีที่จะเรียกความสนใจจากสื่อต่อประเด็นสิทธิมนุษยชนที่กล่าวถึงในรายงานตามประเด็นได้เช่นกัน

เครื่องมือที่อาศัยเว็บ: บทสรุปย่อเรื่องเสรีภาพทางศาสนาหรือความเชื่อ และกิจกรรมต่อต้านการทรมาน



บทสรุปย่อเรื่องเสรีภาพทางศาสนาหรือความเชื่อ

ปี ค.ศ. 2011 เป็นปีครบรอบ 25

ปีของการจัดตั้งอภินิหารคดีของผู้อำนวยการพิเศษเรื่องเสรีภาพทางศาสนาหรือความเชื่อ

ในวโรกาสนี้มีการเปิดเผย**บทสรุปย่อเรื่องเสรีภาพทางศาสนาหรือความเชื่อ**พร้อมข้อสังเกตและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงอภินิหารคดีซึ่งเริ่มทำงานตั้งแต่ปี ค.ศ. 1986 ด้วยการออกแบบให้เป็นเครื่องมือเพื่อการรณรงค์ ให้การศึกษาและการวิจัย บทสรุปย่อดังกล่าวจึงรวมข้อความที่ตัดตอนมาจากรายงานของอภินิหารคดีระหว่าง ค.ศ. 1986 ถึง 2011 โดยจัดประเภทตามหัวข้อ²⁵

กิจกรรมต่อต้านการทรมาน

ปี ค.ศ. 2013

ผู้อำนวยการพิเศษเรื่องการทรมานเปิด**เวทียออนไลน์**ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลกิจกรรมติดตามผลต่าง ๆ รวมถึงรายงานตามประเด็น

ประเทศและข้อสังเกตทั้งหมดนอกเหนือจากข่าวแจกสื่อ บทสัมภาษณ์ การประชุม การไต่สวน การแสดงความเห็นและข่าวอื่น ๆ

ทางสื่อที่เกี่ยวข้องกับการติดตามผลของการตรวจเยี่ยมประเทศและรายงานตามประเด็น²⁶

ภาคประชาสังคมสามารถมีส่วนร่วมได้อย่างไร?

- ▶ จัด²⁷ หรือเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมคู่ขนานระหว่างการประชุมคณะมนตรีสิทธิมนุษยชน ตามหัวข้อของรายงานตามประเด็น
- ▶ อ้างอิงข้อค้นพบและข้อเสนอแนะจากรายงานตามประเด็นในการสร้างความแข็งแกร่งให้กับกิจกรรมของผู้มีบทบาทภาคประชาสังคม (เช่น การรณรงค์ การสร้างตึกยกภาพ การสร้างความตระหนัก การติดตามตรวจสอบ)

²⁵ www.ohchr.org/EN/Issues/FreedomReligion/Pages/Standards.aspx

²⁶ <http://antitorture.org>

²⁷ การจัดกิจกรรมคู่ขนานจำกัดให้ทำโดยเฉพาะ NGOs ที่มีสถานะที่ปรึกษาของ ECOSOC



5.4. กระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชน

วงจรรอบแรกของกระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนเสร็จสิ้นใน เดือนตุลาคม ค.ศ. 2011 เมื่อสมาชิกองค์การสหประชาชาติทั้งหมดได้ผ่านการทบทวน

ส่วนระหว่างวงจรทบทวนที่สองและถัดมา

เป็นที่คาดหวังว่ารัฐจะให้ข้อมูลเรื่องมาตรการที่นำมาใช้เพื่อดำเนินการตามข้อเสนอแนะจากการทบทวนครั้งแรก รวมถึงข้อมูลพัฒนาการด้านอื่น ๆ นอกจากนี้

อาจมีการให้ข้อมูลล่าสุดอยู่เสมอรหว่างสมัยประชุมของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนภายใต้วาระข้อ 6 เกี่ยวกับ UPR ทั้งนี้ รัฐและ NGOs

อาจให้ข้อมูลล่าสุดผ่านรายงานต้นระหว่างกำหนดวาระ

คำแถลงโดยวาจาและเป็นลายลักษณ์อักษร



การรายงานต่อคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนว่าด้วยการดำเนินการตามข้อเสนอแนะ UPR ในประเทศโคลอมเบีย

คณะกรรมการนักนิติศาสตร์แห่งประเทศไทยจะให้ข้อมูลล่าสุดแก่คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนอยู่เสมอรหว่างการอภิปรายทั่วไปภายใต้วาระข้อ 6 ที่เป็นเรื่องของ UPR การให้ข้อมูลล่าสุดดังกล่าวทำให้คณะกรรมการแห่งประเทศไทยสามารถป้อนข้อมูลความคืบหน้าของรัฐบาลในการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ UPR ได้

ภาคประชาสังคมสามารถมีส่วนร่วมได้อย่างไร?

- ▶ ในขณะที่ยื่นข้อมูลที่จะถูกนำไปรวมในสรุปย่อรายงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องรวมการวิเคราะห์ไว้ด้วยว่ารัฐนั้นได้ดำเนินการหรือไม่ได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะจากวงจรแรกอย่างไรบ้าง
- ▶ ผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมอาจแจ้งต่อรัฐที่กำลังทำการทบทวน โดยเฉพาะรัฐที่จัดทำข้อเสนอแนะในวงจรแรกเกี่ยวกับงานวิเคราะห์ความคืบหน้าของรัฐตนในการดำเนินการตามข้อเสนอแนะ
- ▶ NGOs ซึ่งมีสถานะที่ปรึกษาของ ECOSOC อาจใช้คำแถลงต่อคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนทั้งทางลายลักษณ์อักษรและวาจายภายใต้วาระข้อ 6 เพื่อให้ข้อมูลความคืบหน้าและปัญหาของรัฐในการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ UPR

สำหรับคำแนะนำเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมในกลไกเหล่านี้

กรุณาดูคู่มือสำหรับภาคประชาสังคม –

การประสานความร่วมมือกับโครงการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ

และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับกระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชน (UPR) ของ OHCHR²⁸

²⁸ ดูได้ที่ www.ohchr.org/EN/AboutUs/Pages/CivilSociety.aspx



เครื่องมือติดตามผลของกลไก UPR

NGO ที่มีชื่อว่า **UPR-Info** ได้พัฒนาเครื่องมือเพื่อใช้อำนวยความสะดวก ส่งเสริมและติดตามตรวจสอบการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ UPR กล่าวโดยเฉพาะคือ:

- โครงการติดตามผลซึ่งทบทวนการดำเนินการตามข้อเสนอแนะภายในสองปีนับจากสิ้นสุดวงจรแรก (การประเมินผลการดำเนินการครึ่งวาระ) และเปรียบเทียบข้อเสนอแนะกับคำสัญญาจากวงจรแรกกับข้อมูลของรัฐในเรื่องการดำเนินการดังที่ระบุในรายงานระดับชาติของรัฐซึ่งจะถูกยื่นต่อวงจรที่สองของ UPR
- งานศึกษาเรื่อง **เส้นทางสู่การดำเนินการ (On the road to implementation)** ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลและตัวเลขที่รวบรวมผ่านโครงการติดตามผลและทบทวนการดำเนินการตามข้อเสนอแนะจำนวน 3,294 ข้อจากทั้งหมด 6,542 ข้อที่ให้กับ 66 ประเทศ
- **ชุดติดตามผลสำหรับภาคประชาสังคม (Follow-up kit for civil society)** ซึ่งแนะนำกรอบวิธีการไว้ห้าประการ คือ: 1. ทำให้ข้อเสนอแนะและพันธสัญญาจาก UPR เป็นที่รับรู้กันทั่วไป 2. วางแผนการดำเนินการ 3. เข้าร่วมการพูดคุยหารือกับรัฐที่ถูกทบทวนเพื่อมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 4. ติดตามตรวจสอบการดำเนินการและ 5. รายงานเรื่องการดำเนินการ²⁹

องค์กร **Organisation internationale de la Francophonie**

จัดพิมพ์ **แนวปฏิบัติ** ในการดำเนินการตามข้อเสนอแนะและพันธสัญญาภายใต้กลไก UPR

(**Practical Guide** on the implementation of UPR recommendations and pledges)

แม้ว่าจะเน้นรัฐเป็นหลัก แต่แนวปฏิบัติดังกล่าวก็เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ รวมทั้งผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมด้วยในฐานะที่เป็นพันธมิตรของรัฐในการติดตามผลและดำเนินการ แนวปฏิบัตินี้เสนอให้ดำเนินการผ่านแผนงานที่ประกอบด้วย 10 ขั้นตอน ได้แก่:

1. รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
2. จัดเป็นกลุ่มตามประเด็น
3. ระบุการดำเนินการที่คาดหวังและผลลัพธ์ที่จะเกิดจากข้อเสนอแนะ
4. ระบุมาตรการที่ใช้ดำเนินการ
5. นำแนวทางแบบบูรณาการมาใช้กับแต่ละภาคส่วน
6. มอบหมายความรับผิดชอบสำหรับการดำเนินการในระดับรัฐ
7. ระบุพันธมิตรในการดำเนินการระดับชาติ
8. วางกรอบเวลาดำเนินการ
9. ระบุความจำเป็นของการสร้างศักยภาพและความช่วยเหลือด้านวิชาการ ตลอดจนพันธมิตรในการดำเนินการระหว่างประเทศ
10. พัฒนายุทธศาสตร์การติดตามและประเมินผลการดำเนินการ³⁰

²⁹ www.upr-info.org/followup/

³⁰ www.francophonie.org



5.5. แนวทางแบบองค์รวม

ในส่วนนี้

กระบวนการและวิธีปฏิบัติในการติดตามผลที่ถูกพัฒนาขึ้นโดยกลไกหลากหลายประเภทได้รับการนำเสนอแยกจากกัน แม้ว่าจะมีความคล้ายคลึงกันก็ตาม

ทั้งนี้ก็เป็นเพราะกระบวนการและวิธีปฏิบัติเหล่านี้ก่อให้เกิดลักษณะเฉพาะของแต่ละกลไกอย่างไรก็ตาม

เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องเน้นย้ำอีกครั้งว่าการติดตามผลจะเกิดประสิทธิภาพมากขึ้นหากกระทำได้แบบองค์รวม ซึ่งข้อเสนอแนะของกลไกสิทธิมนุษยชนต่าง ๆ จะหนุนเกื้อซึ่งกันและกัน อีกทั้งยังทำให้เกิดศักยภาพสูงสุดในการดำเนินการ อนุบทที่ 3 ของแนวปฏิบัติเล่มนี้

5.6. การแก้แค้น

การแก้แค้นบุคคลและกลุ่มที่แสวงหาความร่วมมือหรือเคยร่วมมือกับองค์การสหประชาชาติ ผู้แทนและกลไกขององค์การสหประชาชาติในด้านสิทธิมนุษยชนถือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน การแก้แค้นยังอาจเกิดขึ้นเมื่อภาคประชาสังคมพยายามร่วมมือกับกลไกสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติในกรอบกิจกรรมติดตามผลต่าง ๆ

มติที่ 12/2

ของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนมอบหมายหน้าที่ให้เลขาธิการส่งรายงานประจำปีให้กับคณะมนตรี

ซึ่งประกอบด้วยการรวบรวมและวิเคราะห์การแก้แค้นบุคคลที่ให้ความร่วมมือกับกลไกสิทธิมนุษยชนขององค์การสหประชาชาติ

พร้อมทั้งข้อเสนอแนะถึงวิธีการจัดการกับปัญหาการข่มขู่และแก้แค้นดังกล่าว³¹

นอกเหนือจากกรณีแก้แค้นอันเนื่องมาจากความร่วมมือกับคณะมนตรี

กระบวนการพิเศษและคณะกรรมการประจำสนธิสัญญา

รวมถึงกระบวนการและวิธีปฏิบัติในการติดตามผล

รายงานดังกล่าวอาจครอบคลุมการแก้แค้นที่เชื่อมโยงกับความร่วมมือกับ OHCHR

ตัวแทนในพื้นที่และที่ปรึกษาด้านสิทธิมนุษยชน ทีมสหประชาชาติประจำประเทศ

หน่วยงานรับผิดชอบด้านสิทธิมนุษยชนของคณะทำงานรักษาสันติภาพ เป็นต้น นอกจากนี้

ข้อมูลการติดตามผลของกรณีที่เกี่ยวข้องไว้ในรายงานฉบับก่อน ๆ

ก็มีความเกี่ยวข้องและถูกขอให้รวมไว้ในรายงานฉบับนี้ด้วย

การแก้แค้นอาจเกิดกับบุคคลที่:

- ▶ แสวงหาความร่วมมือหรือเคยร่วมมือขององค์การสหประชาชาติ
- ▶ ผู้แทนและกลไกขององค์การสหประชาชาติในด้านสิทธิมนุษยชน
- ▶ หรือเคยให้ถ้อยคำหรือข้อมูลกับพวกเขา

³¹ สำหรับรายงานประจำปี ค.ศ. 2012 และ 2011 กรุณาดูเอกสาร A/HRC/21/18 และ A/HRC/18/19



- ▶ ใช้หรือเคยใช้ประโยชน์จากกระบวนการที่จัดตั้งภายใต้การอุปถัมภ์ขององค์การสหประชาชาติเพื่อปกป้องสิทธิมนุษยชนและเสริมภาพพื้นฐาน และ/หรือเคยให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมายหรือด้านอื่น ๆ แก่พวกเขาเพื่อการนี้
- ▶ ยื่นหรือเคยยื่นข้อร้องเรียนภายใต้กระบวนการที่จัดตั้งขึ้นโดยตราสารสิทธิมนุษยชน และ/หรือเคยให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมายหรือด้านอื่น ๆ แก่พวกเขาเพื่อการนี้
- ▶ เป็นญาติของผู้เสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือของผู้ที่เคยให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมายหรือด้านอื่น ๆ แก่ผู้เสียหาย

การเผยแพร่เรื่องการแก้แค้นผ่านทางรายงานของเลขาธิการอาจส่งผลให้เกิดความคุ้มครองที่ดีขึ้น ทว่า

ควรมีการประเมินอย่างรอบคอบถึงความเสี่ยงของการเปิดเผยเรื่องให้ทราบกันทั่วไป ด้วยเหตุนี้

รายงานดังกล่าวจึงควรรวมเฉพาะกรณีที่น่ากังวลซึ่งเกี่ยวข้องได้ให้ความยินยอมหลังจากได้รับการบอกกล่าวแล้วเกี่ยวกับการตีพิมพ์กรณีของพวกเขา

หากประสงค์จะยื่นข้อมูลเรื่องการแก้แค้น กรุณาติดต่อ: reprisals@ohchr.org



6. เรียนรู้เพิ่มเติม

- ▶ เว็บไซต์ของ OHCHR:



www.ohchr.org

- ▶ ดูเครื่องมือของ OHCHR สำหรับภาคประชาสังคมได้ที่:



www.ohchr.org/EN/AboutUs/Pages/CivilSociety.aspx ในหกภาษาทางการ
ขององค์การสหประชาชาติ

- ▶ ดัชนีชีวิตสิทธิมนุษยชนสากล:



<http://uhri.ohchr.org/>

- ▶ International Service for Human Rights and Human Rights Law Centre,
**การดำเนินการภายในประเทศตามข้อเสนอแนะด้านสิทธิมนุษยชนขององค์การ
สหประชาชาติ – แนวทางสำหรับนักปกป้องและนักรณรงค์สิทธิมนุษยชน**
(Domestic implementation of UN human rights recommendations – A Guide for human
rights defenders and advocates) ดู:



www.ishr.ch

- ▶ เครื่องมือติดตามผลของ UPR-ดูข้อมูลได้ที่:



www.upr-info.org/followup

- ▶ La Francophonie, **แนวปฏิบัติเกี่ยวกับกระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชน**
(Practical Guide on the Universal Periodic Review) ค.ศ. 2013, ดูได้ที่:



www.francophonie.org

- ▶ **จากคำพิพากษาสู่ความยุติธรรม –**
การดำเนินการตามคำตัดสินเรื่องสิทธิมนุษยชนในระดับระหว่างประเทศและระ
ดับภูมิภาค (From judgement to justice – Implementing international and regional
human rights decisions) ค.ศ. 2010 และ **จากสิทธิสู่การเยียวยา:**
โครงสร้างและยุทธศาสตร์การดำเนินการตามคำตัดสินเรื่องสิทธิมนุษยชนใน
ระดับระหว่างประเทศ (From rights to remedies: structures and strategies for
implementing international human rights decisions) ค.ศ. 2013 ดูได้ที่:



www.opensocietyfoundations.org

- ▶ การแพร่ภาพออกอากาศทางเว็บ

- UN web TV:



<http://webtv.un.org>



- การประชุมคณะกรรมการประจำสนธิสัญญา:



www.freatybodywebcast.org

- ▶ แนวทางสำหรับผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในการดูแลผู้ป่วย (Practitioner Guide on Human Rights in Patient Care):



<http://health-rights.org/>

- ▶ กรณศึกษาเรื่องกิจกรรมติดตามผลของบทสรุปข้อสังเกตจาก CRC:



www.childrightsnet.org/NGOGroup/CRC/FollowUp/

- ▶ ฐานข้อมูลของคณะกรรมการงานเรื่องการคุมขังโดยพลการ:



www.unwgaddatabase.org/un/

- ▶ บทสรุปย่อเรื่องเสรีภาพทางศาสนาหรือความเชื่อ:



www.ohchr.org/EN/Issues/FreedomReligion/Pages/Standards.aspx

NGOs บางองค์กรมีส่วนร่วมอย่างใกล้ชิดกับกลไกสิทธิมนุษยชนบางประเภท พวกเขาเอื้ออำนวยและสนับสนุนให้ผู้มีบทบาทภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในกลไกดังกล่าวนั้น อีกทั้งยังสามารถให้คำแนะนำและความสนับสนุนด้วย NGOs เหล่านี้ได้แก่:

- ▶ The Centre for Civil and Political Rights (CCPR Centre) สำหรับ ICCPR
- ▶ Child Rights Connect สำหรับ CRC
- ▶ The International Disability Alliance (IDA) สำหรับ CRPD
- ▶ The International Movement against All Forms of Discrimination and Racism (IMADR) สำหรับ CERD
- ▶ The International Platform on the Migrant Workers Convention (IPMWC) สำหรับ CMW
- ▶ The International Rehabilitation Council for Victims of Torture (IRCT) สำหรับ CAT
- ▶ The International Women's Rights Action Watch (IWRAP) Asia Pacific สำหรับ CEDAW
- ▶ UPR-Info สำหรับ UPR



7. ติดต่อเรา

ท่านสามารถติดต่อฝ่ายภาคประชาสังคมของ OHCHR ได้ที่:

civilsociety@ohchr.org

โทรศัพท์: +41(0) 22 917 9656

ท่านสามารถดูคู่มือสิทธิมนุษยชนและแนวปฏิบัติสำหรับภาคประชาสังคมของ OHCHR ได้ทางออนไลน์ทั้งในภาษาอาหรับ จีน อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย และสเปน ที่ www.ohchr.org/EN/AboutUs/Pages/CivilSociety.aspx

ระบบแพร่ข่าวทางอีเมลสำหรับภาคประชาสังคมจะให้ข้อมูลล่าสุดและคำแนะนำเกี่ยวกับอาณัติและกลไกสิทธิมนุษยชนทั้งหมด พร้อมทั้งข้อมูลและกำหนดเวลาสำหรับการสมัครขอทุน เงินอุดหนุน และทุนการศึกษา หากต้องการรับข่าวสารกรรณาดูเว็บเพจภาคประชาสังคม หรือ



<http://goo.gl/O8snt>

